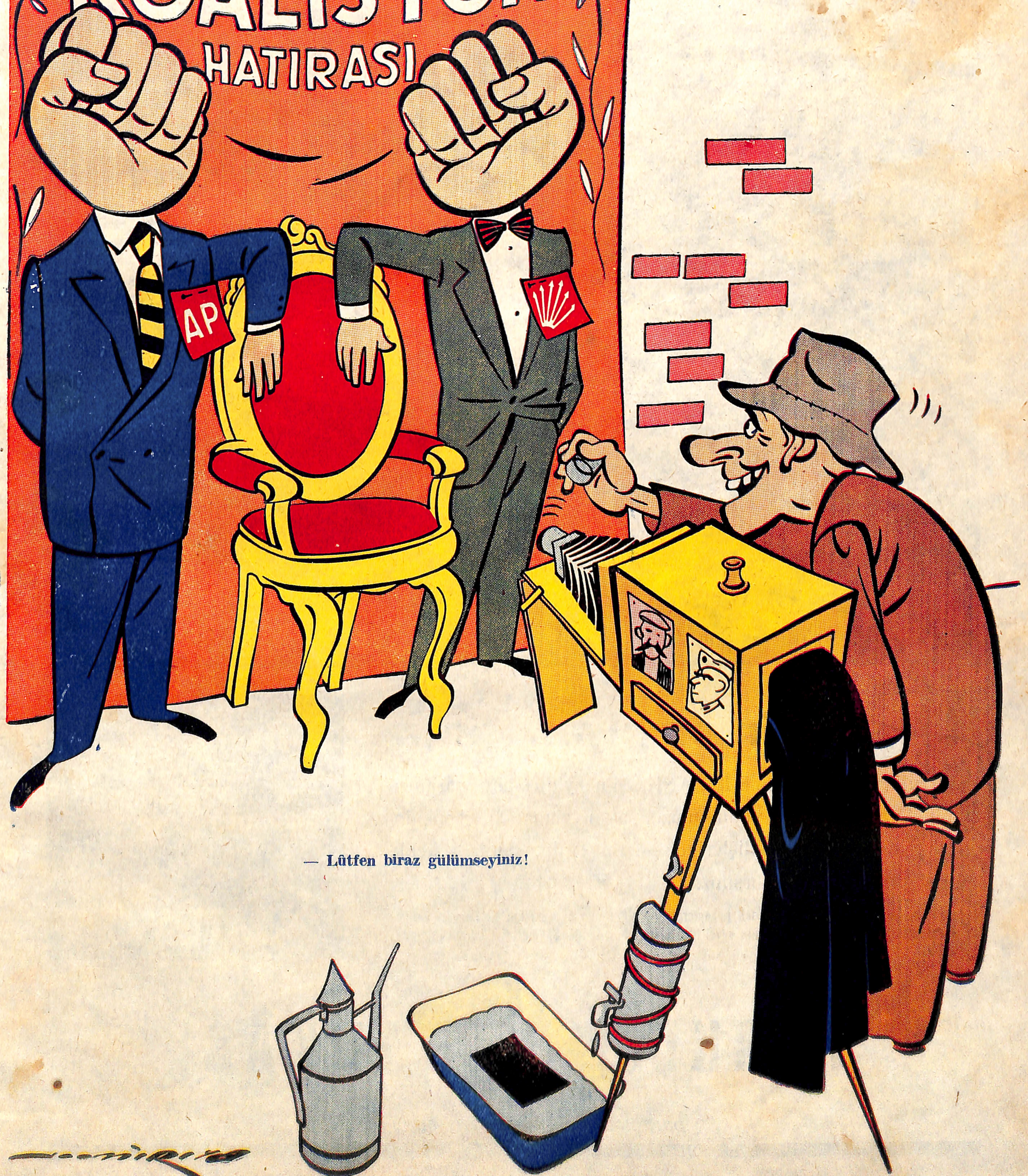
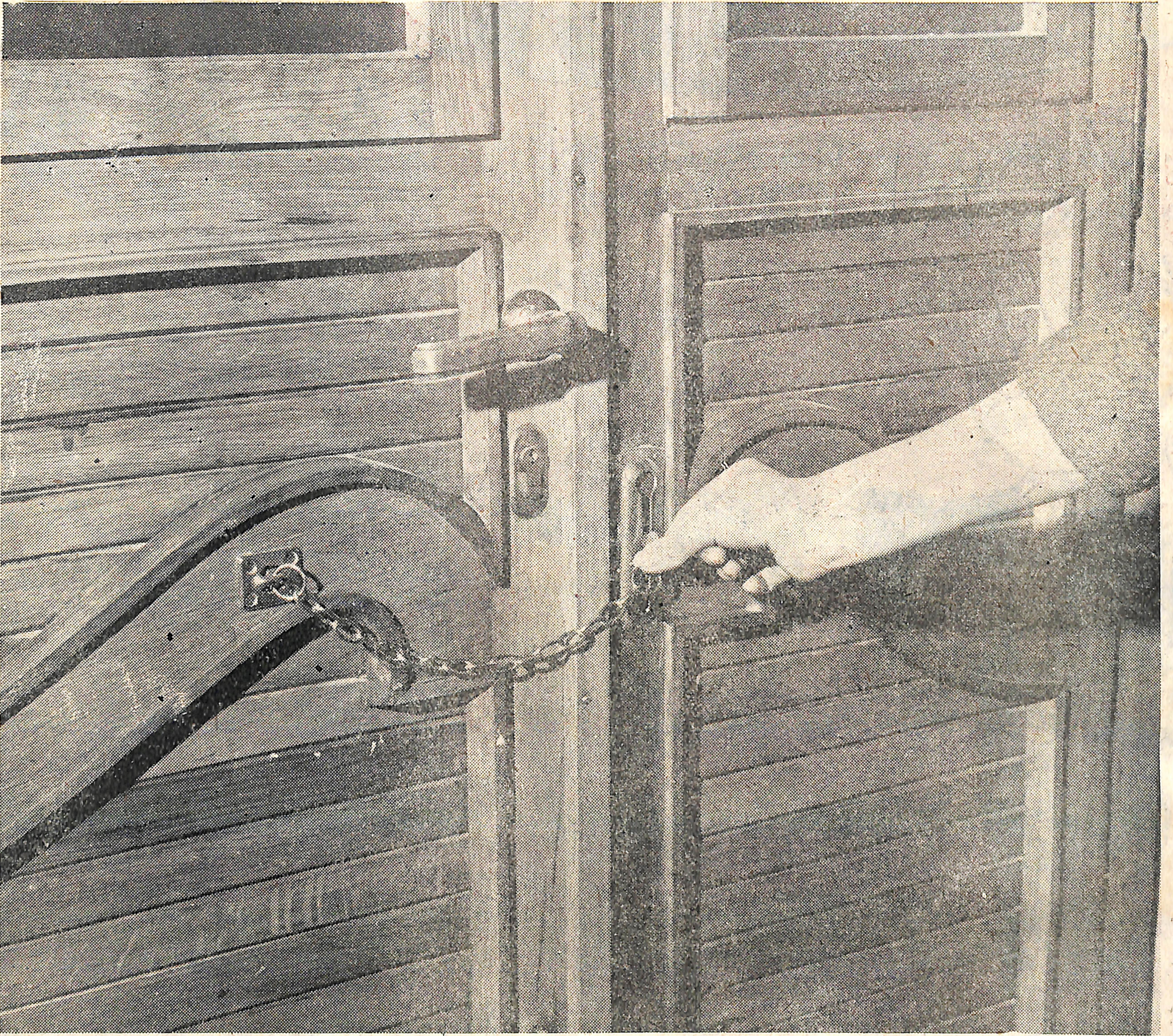
Akbaba



— Lûtfen biraz gülümseyiniz!



Her tedbir emniyet için...

Tasarruflarınızı TÜRKİYE İŞ BANKASI'na yatırmakla paranızı emniyet altına almış olursunuz... aynı zamanda, senenin en zengin ikramiye çekilişlerinde şansınızı denersiniz. Üstelik % 6,5'a kadar faiz alırsınız.

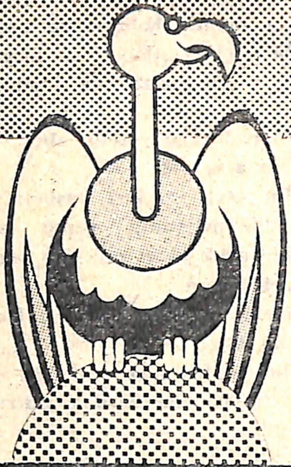
Vadesiz hesaplarda her 200 liraya, vadeli hesaplarda her 100 liraya ayrı bir kur'a numarası verilir. Kur'a numaralarınızı keşidelerden 15 gün evvel hesabınızın bulunduğu Şubemizden öğrenebilirsiniz.

12 Haziran Çekilişinde:
20 APARTMAN DAİRESİ
2 ADET 100.000 TL.
30 ADET 5.000 TL.
200 ADET 1.000 TL.
ve 10.000 talihliye çeşitli para ikramiyeleri
cem'an
2 MİLYON

TÜRKİYE İŞ BANKASI

paranızın... istikbalinizin emniyeti

Akbaba



SİYASİ MİZAH GAZETESİ

BAŞYAZARI :
Yusuf Ziya Ortaç

SAHİBİ :
Ergin Ortaç

YAZI AİLESİ :
Aziz Nesin, Adnan Veli, Nimet Arzık, Necdet Rüştü Efe, Vâ - Nû, Selâmi Yurdatap, İlhan Selçuk, Rıfat Ilgaz, Baha Oral, Adnan Tahir, Hüseyin Korkmazgil, Kenan Akıncı, Yaşar Özen, Semiramis Aydınlık.

KARİKATÜR AİLESİ :
Necmi Rıza, Turhan Selçuk, Suat Yalaz, Nehar Tüblek, Semih Balcıoğlu, Cafer Zorlu, Şadi Dinççağ, Bülent Şeren, Mehmet Polat, Yaşar Tonguç, Zeki Beyner, Burhan Solukçu.

Yazı işlerini fiilen idare eden :
Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer :
Ercan Matbaası

Kapak baskısı :
Şaka Matbaası

Abone bedeli : Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllığı 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla gönderilmesi istenen abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır.

Fiatı : 100 kuruştur.

İDARE YERİ :
Divanyolu Klodfarer caddesi, No. 8 - 10
Daire : 3.
Telefon : 22 18 11

İLÂN FİATI :
Kapak içi, santimi 20 lira, iç sayfalar 30 liradır.

Cilt : 2 — Sayı : 38
19 Nisan 1962
YIL : 40

Bu gazete Basın ahlâk Yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

Kemalist Parti!

ARTIK ümidimi kestim... Yalnız kafatasındaki aklı hoşaf gibi içen Adalet Partisinden mi?. Yalnız dengesini bulamıyan Yeni Türkiye Partisinden mi?.. Yalnız İspanyol asilzadeleri gibi üç isimli Cumhuriyetçi Köylü Millet Partisinden mi? Hayıııır! Bizim kırk yıllık Atatürk Partisinden, kırk yıllık devrimler partisinden, kırk yıllık Halk Partisinden de!

Atatürk Partisi mi dedim?... Devrimler Partisi mi dedim?.. O, bu tükenmez şerefi 10 Kasım 1938 sabahı, saat dokuzu beş geçeden sonra tüketmeğe başlamıştır!

Nasıl mı?... Bir taneciğini söyliyeyim: 1950 seçimlerindeyiz. Devrimler, meydan meydan açık eksiltmeye çıkarılıyor. İşte o kaygulu günlerde benim bölgemin, benim partimin iki adayı, cezaevinden yeni çıkmış, devrim suçlusu bir şeyhin huzuruna varıp, elini öpüp, müritlerinden oy niyaz ettiler!

Bir tanecik daha ister misiniz?.. Haydi onu da söyliyeyim: Yine o günlerde, seçim ertesi bir tutam azınlığa düşen C.H.P. grupunda, Meclis gündemindeki Türkçe ezan konusunu savunurken, ben, bu Atatürk Partisinin kürsüsünde, sayın Tezer Taşkıran'la sayın Cemal Reşit Eyüboğlu'nun dört avuçluk alkışları arasında yapyalnız kaldım!

Demokrasiden sonra, partilerimiz, yeni yapılarını tek düşünce temeli üstüne oturttular: Ne bahasına olursa olsun, iktidara geçmek!

Bu yüzdendir ki sağ'la sol, geri ile ileri, ateş'le barut, bir çatı altında, bir sıra üstünde, yanyana, diz dize, elele oturuyorlar...

Kasaba tezvircisi, birkaç yıllık ikbal uğuruna, nesini vermez ki?.. Devrimler, onun için, yelek cebindeki sadaka bozukluğu kadar hiçtir!.

Turan Güneş'in, Bülent Ecevit'in C.H.P. meclisindeki güzel çıkışları, sadece gönüllerimize acı bir teselli verdi. İki kişi, on iki kişi, hattâ yüz iki kişi, yılların bütün zenbereklerini paslandırdığı, bütün yaylarını aşındırdığı, tepkileri kötürüm olmuş bu koca gövdeyi, gömüldüğü bataklıktan söküp çıkaramaz artık...

Kütahya cephesinde Yunanlılarla savaşırken, ordularını arkadan vurmaya kalkmış Çerkes Ethem'le pazarlığa yanaşmıyan İsmet Paşa, şimdi Koalisyon uğruna, her gün kendisini ve partisini aşındıran yeni bir pazarlık içindedir!

Yanlışlık, demokrasiyi tek programlı partiler rejimi sanmaktan başlıyor.

Atatürk'ün C.H.P. kapılarını bütün millete açtığı günlerden çok uzağız. O, bir kasırga hızıyla, eski, köhne, karanlık ne varsa hepsini süpürürken, bütün milleti çevresinde toplamak zorundaydı. Şimdi, aradan kırk yıl geçtikten sonra, hâlâ tek parti, hâlâ tek şef parolasının emrinde miyiz?..

Sayın İnönü, Lozan dönüşü iktidar koltuğunda daldığı tatlı uykudan pek geç uyandı. Bu uykuya daldığı zaman kırk yaşındaydı, uyandığı zaman seksen!.. Şimdi, etrafındakilere:

— Kendinize bir baş bulun, diyor...

Büyük saygım olmasa: «Sabah şerifler hayrolsun Paşam!» derdim.

Baş!.. Ne başı?.. O ellerle, o ayaklarla, o gövdeyle hangi baş dengesini bulur, hangi baş çalışabilir?

Yarınlar için bir ümidimiz var, bir tek ümidimiz: Politikadan iğrenen, politikadan utanan, politikadan kaçan aydınların politikaya dönüşlerinde!

Bu aydınları, her partinin içinde bulabilirsiniz. Çoğunlukla Cumhuriyet Halk Partisinin içinde....

İşte, partiler içi ve partiler dışı aydınlar, seçim esnafını kendi bataklıkları içinde bıraktıkları ve elbirliği, kafa birliği, gönül birliğiyle bir idealistler partisi, bir «Kemalist Parti» kurdukları gün, memleket, demokrasinin bulandırdığı ihtiras denizinde korkunç çalkantılar geçirmekten kurtulacaktır.

Bizi Batı uygarlığına yönelten devrimlerin altın meşalesi, bu «Kemalist Parti» nin sönmez sembolü olur. Yolumuza dağ dağ yığılan karanlıkları onun ışığında aydınlatabiliriz.

Beşikleri Cumhuriyetin ilk aylarında sallananlar, yarın kırkıncı doğum yıllarını kutlıyacaklar. Memleket kaderi için onlardan büyük inanç, onlardan büyük güven olur mu?

Türk halkını, on altı yıldır iki düşman cepheye bölen ters anlayışın sayısız felâketleri azmış gibi, bir de iki ekonomik mezhebin, sosyalizm ile kapitalizmin bayrakları altında birbirine diş biler iki yığınak haline getirmek, göbeklerin yağlı barikatına aç yumrukları saldırtmak, coğrafyamızın dayanacağı maceralardan değildir!

Ümidimizi, eşsiz kahramanın adından ilham alacak bir partiye bağlamakta haksız mıyız?

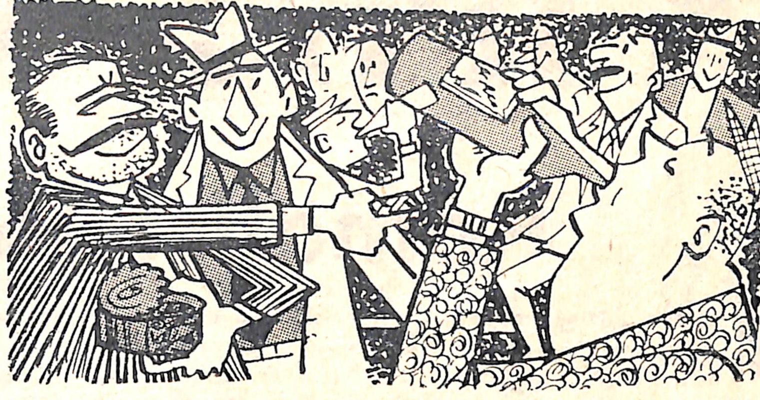
Yusuf Ziya ORTAÇ

— Seç, seç al!...

ŞEREF Tribününün karşısına rastlıyan Kapalı Tribün, o gece mahşer gibi kalabalıktı. Galatasaray - Palermo maçından önce oynanan Feriköy-Beyoğluspor karşılaşması da, Dolmabahçe stadına epeyce meraklı çekmişti. İlk müsabaka saat 18 de başladığı için, maç hastalarının çoğu, yemek yemeden stada gelmişti.

Birinci devre, hemen aydınlıkta oynandı. İkinci devre başladığı vakit, stadın dev projektörleri de, sahayı gündüz gibi aydınlattı.

Kapalı Tribünün o geceki misa-



venin yarısında kalmıyalım haaa!..

— Sen içmene bak be... Şişeden yana bir sıkıntımız yok hamdolsun...

Haydar, birkaç yudum alıp, şişeyi Tevfik'e verdi:

— Bu gece maçları başladıktan sonra, biz ne yapıp yapıp, aşağı kata bir ayak üzeri dükkânı açmalıyız arkadaşım...

Gerideki sofradan Behçet, Haydar'a lâf attı:

— Bir şişeden sekiz kişi rakı içer mi ulan?.. Naylon bardak getirmediniz mi?..

YAŞASIN GECE MAÇI

ADNAN VELİ

firlerinden Vaniköylü Haydar, yanındaki arkadaşlarını dürttü:

— Hadi bakalım Osman, açıl şöyle biraz... Sen de öteye kay biraz arkadaşım.. Heeey, sana söylüyorum, Yalınkat Tevfik... Omurganı biraz oynat da, çilingir sofrasını kuruverelim şuraya...

Berikiler biraz sağa sola kaydılar. Haydar, elindeki paketin iplerini koparıp kâğıdı açtı, oturak tahtasının üstüne serdi. Osman da kolunun altındaki ekmeği eliyle koparıp arkadaşlarına dağıttı.

Ön sırada oturan Teldolap Cavit, paltosunun cebinden çıkardığı büyük şişeyi, sol eline alıp yan yatırdı. Öbür eliyle şişenin dibine üst üste birkaç sıkı yumruk indirdi. Mantarın fırladığını görünce de ağzı sulandı:

— Ah kâfir ah!.. Akşam oldu muydu, ben onu aramasam, o beni arar. Osman oğlum!.. Bardak getirdin mi?..

— Ne bardağı be?.. Tokatlıyan oteli mi burası?.. Gece maçında bardağın ne lüzumu varmış?.. Askeriyede matra kullanmadın mı sen hiç?..

— İyi ya, öyle içeriz...

Haydar, gazete kağıdını açtıktan sonra, marulların yapraklarını koparıp kâğıdın üstüne yaydı. Yalancı dolma kutusunu bakkala açtırmışlardı. Onun da kâğıdını kaldırdı. Herkesin önüne birer domates koydu. Beyaz beynirin ıslak kâğıdını açıp, kalıbı birkaç parçaya böldü.

Teldolap Cavit, ikram olsun diye, şişeyi ilkin Osman'a uzattı:

— Çek besmeleni de, al yudumunu bakalım... Ondan sonra Haydar'a geçir...

Osman, kulüp şişesini havaya kaldırıp dikti. Birkaç sefer lıkırdattıktan sonra, elinin tersiyle dudaklarını sildi. Ekmekten bir lokma kopardı. Peynirin ucunu ezerek, ekmeğe yapıştırıp ağzına attı:

— Oh beeee!.. dedi. Dünya varmış... Artık bundan sonra gece maçlarını kaçırmıyalım arkadaşım..

Şişe, hepsinin ağzında teker teker dolaştı.

İki sıra geride, Kukureççi Behçet de, bir bektaşi sofrası kurmuştu. Haydar'a doğru seslendi:

— Babamın oğluuuuu!.. Fazla domatesin varsa bir tane yolla da, gelecek maça veririz..

Haydar, onlara da bir domates atarken cevap verdi:

— Turfanda maldır, idare edin haaa...

Sonra ilâve etti:

— Behçeeeet!... Sen hangi kulübü tutuyorsun?..

Behçet, elindeki rakı şişesini gösterdi:

— Bu kulübü âbiy!..

Feriköy'le Beyoğluspor'un maçı fazla heyecanlı geçmiyordu. Onun için kafadarlar, rakı şişesini boyuna aralarında dolaştırıyorlardı. Maç bitip de hoparlör, Palermo ve Galatasaray takımlarının kadrolarını açıkladığı vakit, stadda bir kıyamettir koptu. Onbinlerce kişi bir ağızdan:

— Meeee.... tin.... Meeee.... tin.... Meee... tin.. diye haykırıyordu.

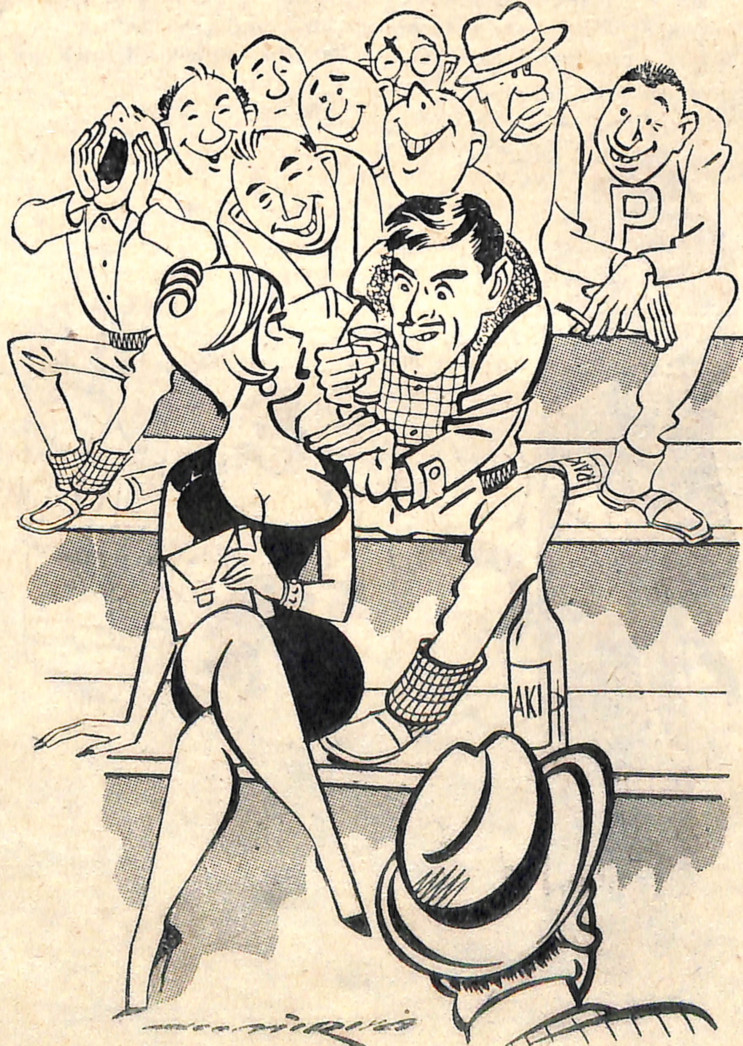
Teldolap Cavit, şişeyi Haydar'a bir daha uzattı:

— Hadi bakalım, bir de Arslan Metin'in şerefine çek şunu...

Haydar merakla sordu:

— Başka şişemiz var mı?.. Merdiven...

Gece maçlarında rakı şişeleri bulundu. (Gazeteler)



— Abla, kuru kuru gitmiyor... Bir mezecik bağışla!

Haydar, lâfın altında kalmadı:

— Biz koalisyon yapıyoruz anam babam... Rakı şişesi mekruh tutmaz!..

— Bir dahaki maça tedarikli gelin... Beş dakka müsaade ederseniz size bir sürprizim var...

Takımlar sahadaki yerlerini aldılar. Maç başladığı zaman halk, Metin'e ve Galatasaray'a coşkunca tezahürat yapıyordu. Tevfik şişeyi bir daha kaptı:

— Öf beee, dedi, efkâr bastı. Gol olacaksa olsun bir an evvel...

Vaniköy'lü Haydar onun eline yapıştı:

— Yeter be oğlum, yeter... Boza bardağı değil ki bu mubarek, öyle havaya dikesin...

Şişe gene ağızlarda dolaştı. Bir yandan da bağırıp çağırmalar gittikçe artıyordu. Tam bu sırada, maçın sekizinci dakikasında, Palermo Galatasaray'a ilk golü attı. Stadyumdaki binlerce kişi, bir anda derin bir sessizliğe gömüldü.

Yalınkat Tevfik şişeye bir daha yapıştı:

— Tuh be yahu!.. Olacak iş mi bu?.. İyice efkâr bastı namussuzum...

Ötekilere de efkâr bastığı için, onlar da şişeyi birer sefer daha ağızlarında gezdirdiler...

Teldolap Cavit, paltosunun cebinden öbür şişeyi de çıkarıp açtı. Kafalar yavaş yavaş dumanlanmıya başlamıştı. Vaniköy'lü Haydar, bir ara, sallanarak yerinden kalktı:

— Osman be!.. dedi. Var mı sende fazla bir düdük?..

— Ne yapacaksın?..

— Hakem olacağım be.. Bu hakem idare edemez bu maçı.. Palermo'dan yana oynuyor, görmüyor musun?.. Düdüğü alıp çıkacağım orta yere, hakem nasıl olurmuş görsünler... Galatasaray atmazsa, ben atacağım golü.. Varsınlar, dertlerini anlatsınlar FİFA'ya...

Osman, eli şakağında, ketenhelvacı ağzıyla bir gazel çekti:

— Onlar derdini anlatır ama FİFA'ya,

Sen de karakolda yatarsın sopaya!..

— Düdüğün varsa, ver allasen..

— Otur oturduğun yerde itoğlu it.. İki yudumda zom olacağını bileydim, sütünü içirip seni uyutur, öyle gelirdim buraya...

Arka sofradan Kukureççi Behçet seslendi:

— Haydar oğlum, al bakalım şunu...

— Nedir o abi?..

— Sıcak meze.. sıcak..

Gerçekten de Behçet, küçük, alüminyum bir sahan içinde, sucuk pişirmiş, uzatıyordu. Haydar pek keyiflendi:

— Yahu sen buraya, tam takım gelmişsin be abi..

— Başka türlü gece maçı seyredilmez. Az sonra, birer tek midye tavası ile, birer tek de muska böreği takdim etmekle kesbi şeref eylerim, hergele oğlu hergele... Bu mereti ya keyif ile içersin, ya da hiç içmezsin...

Maçın birinci devresi, karşılıklı akınlarla geçti. Devre arasında kafadarlar, üçüncü şişeyi de açtılar. Ama yalnız orada değil, kapalı tribünün hemen her tarafında buna benzer üçer beşer kişilik sofralar kurulmuştu. Ehli keyiflerin çoğu, kuru mezelerle akşamı savuşturdukları halde, arada bir ispirto lâmbası üstünde pastırma ısıtanlar, kaşar peyniri kızartanlar da eksik değildi. Kimisi de termosla soğuk su getirmişti.

İkinci devrenin başlarında Baba Recep, Galatasaray'ın ilk golünü atınca, stad, alkıştan, ıslıktan, bağırışlardan çın çın çınladı.

Vaniköy'lü Haydar ayağa kalkmış, göbek atmıya başlamıştı. Osman, Yalınkat Tevfik'e şişeyi uzattı:

— Bir gol de sen at bakalım arkadaşım, dedi. Ağzına da bir dolma at. Şu gece maçlarını icat ettiği için, Demokrasi babaya ne kadar dua etsek, gene de azdır.

Tribünde boş şişeler, sıraların altında tangır tungur yuvarlanıyordu. Galatasaray forveti Palermo kalesinin önünden ayrılmaz olmuştu. Seyirciler ,her an bir gol daha bekliyorlardı. Tezahürat gökyüzünü yırtıyordu. Kukureççi Behçet, arkadan bir daha seslendi:

—Haydar, tut bakalım...

Havadan, birbirinin peşi sıra üç tane sıcak börek attı. Haydar bunları teker teker yakalarken, bir yandan da söyleniyordu:

— Behçet, bak bir gol daha atarsak bizimkiler, bir tane de levrek tavada isterim haaaa!..

Artık kafadarlar adam akıllı matiz olmuşlardı. Oyunun son dakikalarında Baba Recep bir gol daha atınca, stadyum sanki havaya uçtu. Yalınkat Tevfik ceketini çıkarıp herkesin içinde bağıra bağıra göbek atmıya başladı:

— Şinanay da şinanay da şinaaaaaaay...

Karışamaz bize Yeşilay!..

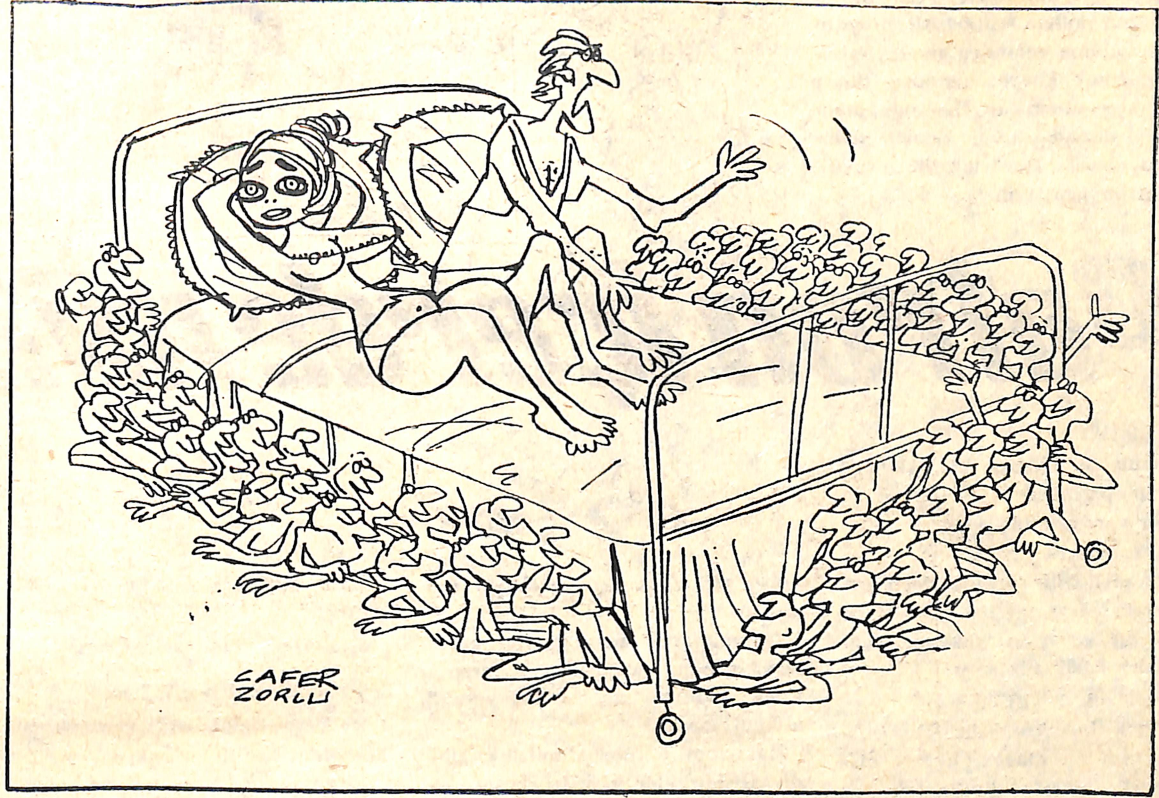
Osman, Tevfik'i kolundan tutup çekti:

— Hişşşt bana bak be... Kendine gel... Kadeş vapuru mu sandın burayı ulan?..

Stadda kıyametler kopuyordu. Seyirciler artık büsbütün coşmuşlardı. Bu coşkunluk içinde birkaç dakika sonra maç bitti. Halk, sahaya atlıyor, Galatasaray'lıları, bilhassa Metin'i çılgınca kucaklıyordu. Bu sırada, kapalı tribünün kalabalığı arasında bir adam, sırtında tıklım tıklım dolu bir çuval, bağırıyordu:

«Şişeler alıyoruuum!.. Boş şişeler alıyoruuum!..»

Adnan VELİ



— Ne bakıyorsunuz lan?... Gece maçı mı var burada!

Körler Haftası

Dünya Sağlık Haftasına girdik 7 Nisandanberi. Bu yılın ortak konusu: Körlük!

Bütün bakarkörlerin, burnunun ucunu görmiyenlerin söz sahibi, oy sahibi, hak sahibi olduğu bir dünyada, biz açıkgözler gene onlar için yanıp yakılacağız bütün bir hafta...

Pirelensinler

Emniyet Müdürlüğündeki bütün şefler, memurlar adamakıllı bitlenmişler son günlerde. Suçlu çocuklar taşımışlar bu bitleri! Sahipsiz çocuklar, bakımsız çocuklar...

Biz memurların bitlenmesini değil, müdürlerin, umum müdürlerin, daha da büyüklerinin pirelenmesini istiyoruz. Tam mevsimi değil mi?

Evlilik içi

Milletvekillerimizden biri sözlü soru vermiş: Evlilik dışı doğan çocukların okullara yazılması ve medenî hakları için ne düşünüldüğünü soruyor.

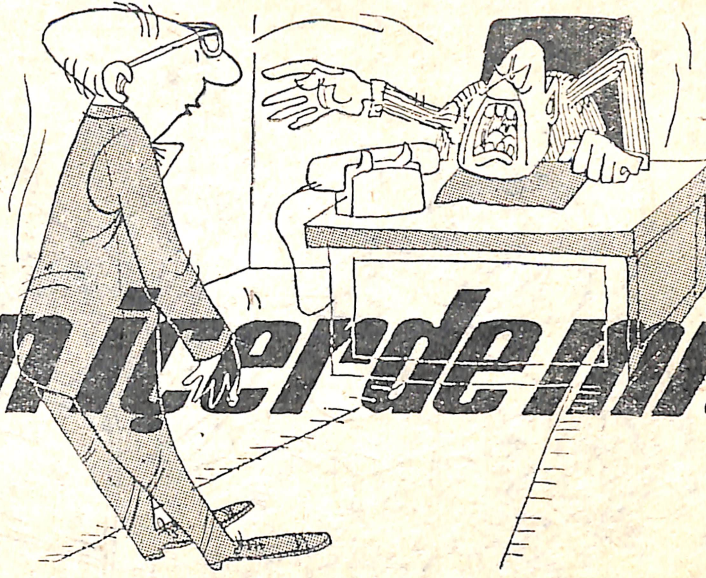
Güzel bir soru! Bu mesele ele alınmışken evlilik içi doğan çocukların medenî hakları için de bir sualcik soruluverse...



Gece maçına çıkış!

Patron içerde mi?

RIFAT ILGAZ



BEN burda kapıcı mıyım, odacı mıyım, ayakçı mıyım, özel kalem müdürü müyüm, yoksa abone memuru mu?.. Patronu görmek isteyen damdan düşer gibi girer odama... Ben oda diyorum, bekleme salonu demek daha doğru olacak. Dayarlar ilk soruyu: «Patron içerde mi?»

«İçerde!»

Bununla iş bitmez ki... İkinciyi dayarlar peşinden:

«Kim var yanında?»

«Kimse yok!»

Artık girilebilir yanına değil mi? Ne gezeer! Icığını, cıcığını öğrenmeden bırakırlar mı yakamı? Yeniden daha kazık bir soru:

«Öfkeli mi, keyifli mi?»

Gel, çık bakalım işin içinden... Öfkeli olsa ne olacak, keyifli olsa ne olacak demeyin! Soran için çok önemlidir bu. Patronun odasına her girenin uzaktan, yakından para ile mutlaka bir ilintisi vardır. Öfkeli dersem hemen dönüp gitmesi gerekir, keyifli dersem, dalar içeriye.

Odasında bulunmadığı zamanlar da çok olur patronun. Bu sefer soruların çeşidi değişecektir tabii:

«Nereye gitti? Kiminle gitti? Bankaya uğrıyacak mı? Ne vakit gelecek? Oradan eve gider mi? Telefon etti mi?»

Bunlara teker teker verdiğim cevaplarla da yetinmez eloğlu... Daha kurnazcalarına, ustalıklarına baş vuracak, böylece bir şeyler sızdırmağa çalışacaktır açıkgöz:

«Peki... saat kaçta çıkmıştı?»

«Saat mı... On birde falan....»

«Patron yemeği nerde yer?..»

«Evden getirtir... Odasında yer!..»

«Tamam!»

İstediği cevabı almıştır artık!

«Beş on dakikaya kadar gelir şu halde...»

Kendi dilimle tutuldum demektir. Hemen bir sandalye çekip ekşiyecektir başıma. Eline bir gazete alıp okusa, öp de başına koy. Sorar da sorar. Sanki bizim matbaayı satın almağa gelmiştir:

«Kaç aboneniz var?.. Kaç basıyorsunuz? Satış ne kadar? Siz neden piyango yapmıyorsunuz? Patron hangi partiyi tutuyor?...»

Sorular insafsızca sırt sırta eklenir, durur.

Bu soru hastalarının içinde kızdıklarım da vardır, kayırdıklarım da... Beni deli edenler olduğu gibi, tereyağından kıl çekercesine incitmeden soru teripleyenler de az değildir. Bir Hasan Yılmaz vardır ki, evlere şenlik... Patrondan it gibi de korkar. Ama, bütün aslanlığı, canavarlığı banadır:

«Nerde bu adam?.. Gene mi yok? Ne vakit gelecek be? Git gelden iflâhım kesildi! Patronsa patronluğunu bilsin, biz yazarlığımızı biliyoruz ya!.. Tek yazı sektiriyor muyuz!..»

Be mübarek adam, senin patronundan bana ne!.. Alacağın varsa alırsın. Benimle mi bölüşüyorsun aldığın zaman!

Kafasının içi de kömürlük gibidir. Örümcekler, köşeden köşeye ağlarını kurmuş, beklerler. Memleketin yararına ufacık bir düşünce girdi mi içeri, hemen atarlar kementlerini... Olduğu yerde haklarlar

Bu pazartesi, ellerini oğuştura oğuştura geldi. Kirayı vermiş, tığ teber kalmış.. Elimi sokmuş gibi biliyorum cebine. Sigara parası bile yoktur. Selâmsız sabahsız yanaştı masama. Burnunun uciyle kapıyı göstererek sordu:

«İçerde mi?»

«Evet!» diye kestirip atmak istedim.

«Kim var yanında?»

«Kimse yok!»

«Ne yapıyor?»

«Bilmiyorum!»

«Bilmiyor musun? Nasıl olur. Ne demiye oturuyorsun burda! Ne demek bilmiyorum!»

«Ben girdiğim zaman yazı yazıyordu!»

«Ne kadar oldu sen gireli?»

«Ben gireli mi, iki saat falan!»

Bu cevap onun işine yaramamıştı herhalde;

«Nasıl?» dedi, «tersliği üzerinde mi?»

Eh artık kan beynime sıçramıştı. Uzaklaştırmak için:

«Onu bunu bilmem ama... İdare müdürüne verdi veriştirdi, zor kurtardı yakasını elinden!»

«Neden kızmış acaba?»

«Neden kızmışsa kızmış.. Ne bileyim! Öfkesinden ter ter tepiniyordu!»

Bu kadarı yeterdi ona... Çantasını kıstırdı koltuğunun altına çekip gitti.

Bir sabah erken gelmiştim... Bizim gazetedeki ilânları kırmızı kalemle işaretleyip üzerine pulları yapıştırırken ikinci sayfada Hasan Yılmaz'ın yazısına gözüm ilişti. Ha şurası, ha burası derken, bitirdim yazıyı... Kafatasının içinde ufacık bir beyni olanı, cin ifrit edecek bir yazıydı bu! Ahlâkın bozulduğundan, öğrencilerin tâ ilk okuldan başlıyarak kız, erkek diye ayrılması zorunluğundan, çarşafın uygarca bir kılık olduğundan dem vuruyor, işsizliğin sebeplerini tenbellikte ve ahlâksızlıkta buluyordu.

«Biz tenbel milletiz!» diye bitiriyordu yazısını!..

«Gösteririm sana tenbel milleti!» dedim içimden, «Sen düşersin benim bekleme odasına!..»

Gazetenin baskısı düştükçe düşüyordu son günlerde. Patron sabahtan gelmiş ortalığı kasıp kavuruyordu. Beni gazete okurken yakalayınca:

«İlân mı işaretliyorsun gazete mi okuyorsun!» diye çıkıştı.

Hem savunmamı yapayım, hem de bir çivicik koyayım diye başladım:

«Hasan Yılmaz....»

«Sus!» diye yürüdü üzerime, «Hepiniz ayni tabakhane malısınız! Kimin kime ne demeye hakkı var. Bak işine!»

Girdi odasına, çekti kapıyı... Aradan beş dakika geçmeden sanki ısmarlamışım gibi Hasan Yılmaz göründü karşıdan. Çatılan kaşlarımı, asılan suratımı, mendille silinmiş gibi düzenledim «Buyurun Hasan beyciğim» dedim.

Birden şaşırdı. Alışmadığı bir değişmeydi bu... Kaşiyle gözüiyle sordu:

«İçerdi mi?»

«İçerde Hasan beyciğim!»

«Yalnız mı?»

«Kimsecikler yok!»

«Çalışıyor mu?»

«Hayır, bir mizah dergisi karıştırıyor!»

«Keyfi yerindedir herhalde...»

«Hem de nasıl... Sabahleyin şakalaştık bile... Çok neşeliydi, çok!»

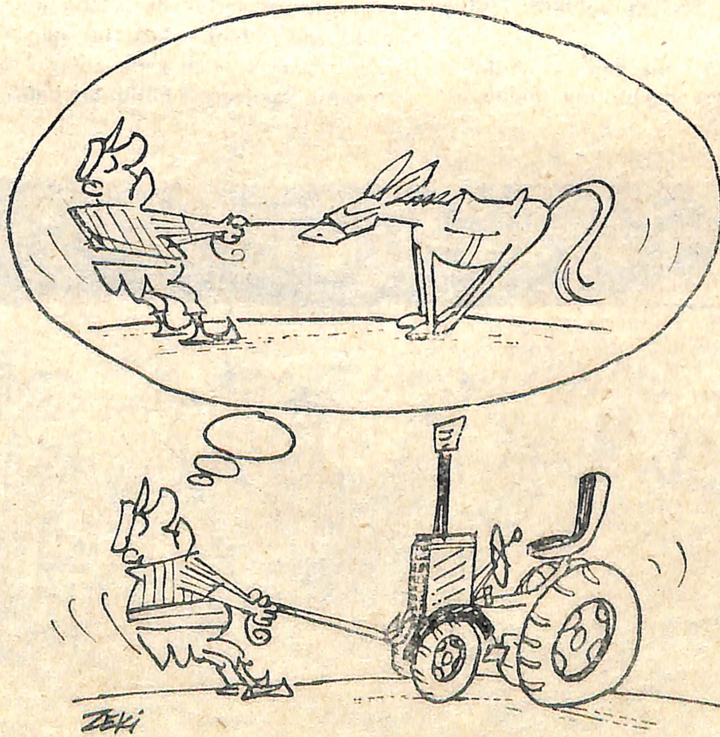
Çantasını masamın üstüne bırakarak vurdu kapısını... Ses yok.... Bir daha vurdu, gene ses yok....

«Gir canım!» dedim kaşımla, gözümle. Benden aldığı cesaretle küt diye daldı içeri. Girmesiyle patronun patlaması bir oldu.

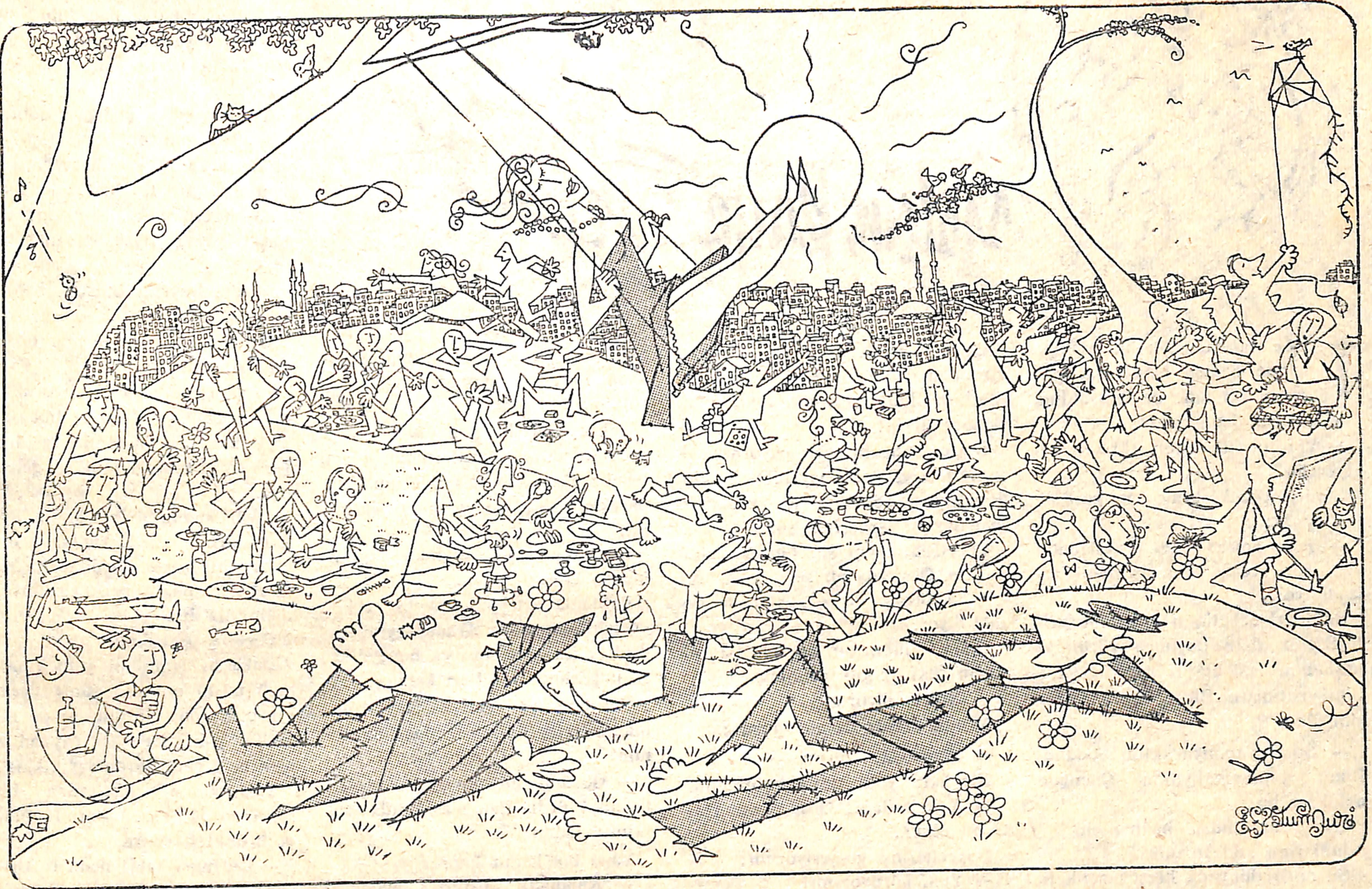
«Çık dışarı, çıık! Hiç mi mektep medrese görmedin! Gazeteyi mahvettiniz... Matbaanın disiplinini de iki paralık ediyorsunuz. Çık diyorum sana! Daha duruyor, defol!»

Sallanarak çıktı içerden, kafasına bir tokmak yemiş gibiydi. Acı acı baktı yüzüme. Ağır ağır yürüdü gitti.

Rıfat ILGAZ



YAZISIZ!



— Vallahi Şükrücüğüm korkmaya başladım: Havalar böyle giderse biz de mesken sıkıntısı çekeceğiz galiba!..

Güzel, mutlu haksızlıklar yaşı!

GAZETELERİMİZDE, dergilerimizde, fıkra çeşidi ne kadar çok. Ama fıkra ne kadar az!..

Bazı kalemlerin yanlış bir sanısı var: Diyelim ki bir okuyucu şikâyeti.. kadın, ölmüş bir memur eşi.. altı aydır maaş bağlanmamış.. sızlanıyor!

Şimdi al bu olayı, koy bir dramatik başlık: «Bir dulun gözyaşları!» sonra, üslûpsuz havadis türkçesiyle anlat olayı, sonuna da bir «insaf be!.. Olur mu böyle şey?» yapıştır, bas imzayı!.. İşte sana son moda bir fıkra!

Fıkra bu değildir. Fıkracı, bir sanat adamı, bir edebiyat adamıdır önce. Kelimelerle oynamasını bilir. Sonra, fıkra yazarının gün görmüş, dünya görmüş, çeşitli bilgilerle dolu bir kafası vardır. Kalemi, zeki bir tebessümle gülmesini bilir. Yazdığı fıkranın çerçevesinde günün bir manzarasını çizer size. Ama, namuslu bir fotoğraf doğruluğuyla değil, oyuk ve tümsek aynaların büyülü şakasiyle: Birinde bakarsınız, sipsivri bir adam.. öbüründe yine aynı adam yamyassı... ikisini de tanırsınız: Ahmet Emin Yalman'dır... Tümsek ayna, bizim basın beberuhi'sini çekmiş uzatmış, oyuk ayna da yaymış, yassıltmıştır.

Genç yazarlarımız içinde İlhan Selçuk, şimdi Cumhuriyet'teki Pencere'sinden her sabah bu yazı çeşidinin güzel örneklerini gösteriyor....

İlhan Selçuk dedim de aklıma geldi: Birkaç hafta önce, bu imzanın üstünde bir hiciv yazısı okudum Yön'de....

Hicivde yüzde yüz haklılık aranmaz. Ama hiciv yüzde doksan dokuz haksızlık da değildir. Eşref, Abdülhamid'e ne diyor:

Padişahım öyle alçaksın ki sen, İzzet-i nefsin Arap İzzet gibi!

Eğer bunu, Abdülhamide değil de meselâ Abdülmecid'e söyleseydi, yaman bir hiciv değil, çirkin bir hakaret, kaba bir ayıp olurdu.

Genç dostumuz İlhan da o yazısında eline «Hayat» dergisini almış, vuruyor.... Ama nereye?.. Nereye rastgelirse: O basın dünyamızın yüz akı makinelere kadar!..

Haksız mı?.. Elinize yalnız «Hayat» ı ve «Hayat» ın o sayısını alır ve onun açısından bakarsanız haksız değil... Ama... durunuz, şu «ama» yı kocaman harflerle biraz uzatayım : AMMMMMMAAA!..

Neymiş bu derginin suçu?.. Otuz iki sahifesinde yarım sahife yerli yazı yokmuş!

Vay, böyle ha?.. Ondan sonra, gelsin politika karması bir hiciv: O makineler!.. O dolarlar!.. O kâğıtlar!..

Akbaba, basın dünyamızın da akbabasıdır... Bu haksız öfke karşısında konuşmayı, İlhan Selçuk dostumuza karşı bile yaşımızın bize verdiği bir ödev sayarız:

Bir kere 400 ü aşkın sayısı çıkmış bir derginin tek sayısını yakalayıp onun üstünde hesaplaşmağa kalkmak ve bu hesaplaşmaya biraz da politika karıştırarak hicvin yumrukları, dergi sahifelerinden makine çarklarına kadar yöneltmek insafa, hele uzun yılların nasırlaştırmadığı o genç, o duygulu insafa yakışmaz.

Sahibi ile hattâ bir selâmlık dostluğum olmıyan «Hayat» dergisinin ben de birçok sayılarını alıp, tam tersine, sahifeler dolusu övebilirim:

Emekli General Fahrettin Altay'ın Kurtuluş Savaşı anılarını biz o derginin sahifelerinde okumadık mı?..

Halide Edip Hanımın hâtıraları, romanları o dergide yayınlanmadı mı?..

Tevfik Fikret'in - belki de bütün okuyucuların meçhulü - yağlı boya tablolarını, asıllarındaki renk, ışık oyunlariyle o sahifelerde seyretmedik mi?..

Her hafta bize dünya ressamlarından bir şaheser veren bu dergi değil mi?..

Hayat sayesindedir ki, çıplak duvarlı fakir aile evlerine, kerpiç köy odalarına, badanasız kasaba kahvelerine müzeler süsü tablolar girdi...

Bunlar hizmet değil midir sevgili İlhan?

Kaldı ki, Hayat, büyük satışiyle o ağır masraflı dev müessesevi yaşatıyor ve kârsız, hattâ zararlı kültür hizmetlerinin açığını kapatıyor.

İşte en son örneği masamın üstünde: Doğan Kardeş yayınlarından «Türk Sanatı».... Bu kitabı henüz görmedinse, gönlün bir bahar öksüzüdür! Selçuk ve Osmanlı halıları, çiniler ve minyatürler her sahifeye bir saray bahçesi sermiş! Bu kitap, hem Türkçe basılmıştır, hem İngilizce... Ön sözlerin birinde, Michigan Üniversitesi profesörlerinden Richard Ettinghausen, bak ne diyor:

«Bu kitap, Türkiye'nin çok az tanınan sanatlarına birçok yeni dostlar kazandıracak....»

Bizi, ancak son yıllarda Kore'de Kunuri kahramanları diye tanıyan dost milletlere, hayranlıkla sevilecek başka yönlerimiz de olduğunu, nerdeyse bir yumrukta yıkacak kadar seni gazaba getiren o büyük müessesenin kardeş makineleri gösterdi.

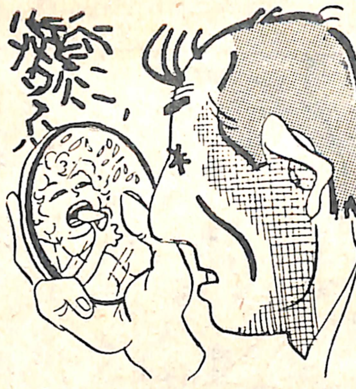
Bunu tek örnek olarak ele almamalı.... Hayat ile beraber verilen Tarih gazetesi, öğretici bir yayın değil midir?.. Ayni derginin adını taşıyan «Hayat Ansiklopedisi» ni küçümsenecek bir hizmet mi sayacağız?

Eğer birinin getirdikleriyle öbürlerinin götürdükleri arasında bu çağdaş baskı ve Yayınevi, bir denge kurabiliyorlarsa, sadece sevinelim ve başarısının bahtiyarlığını hepimiz paylaşalım...

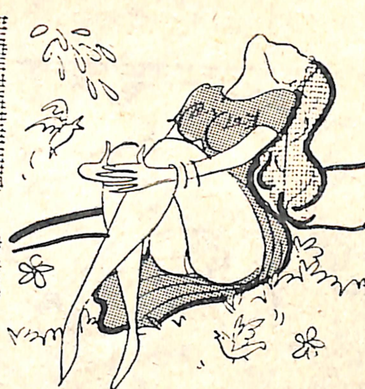
Genç arkadaşımızın kalemi, güzeli sevecek, güzele kalbini verecek kalemdir.

E, niçin mi yazdı o hicvi öyleyse?.. Yukarıki satırda «Arkadaşımız» ın başına koyduğum «genç» e dikkat ediniz.... Ah o güzel, o mutlu haksızlıklar yaşı.. Ona selâm!

AKBABA







TAZE tazeydi. Bir iki dakika içinde hemen hepsi satılıvermişti. İki tane de ben aldım.

— Parası? dedi, çocuk.

— Verdim ya! dedim. İki kere mi vereceğiz?

Simitçi çocuk, kravatımı gördükten sonra:

— Peki amca! dedi. Kalabalık da... Kim verdi, kim vermedi anlaşılmıyor.

Simitleri ceketimin iç cebine yerleştirerek dere boyunca yürümiye başladım. Halkaların sıcaklığı kalbimi ısıtmıştı. Biraz sonra yakar gibi oldu.

— Bunu yapmıyacaktım! dedim. Bunu yapmamalıydım. Çocuğun nafakası bu...

Şimdi arkamdan bağırır mı?... Adımlarımı sıklaştırdım.

Şu anda dünyada herşey açlık üzerine kurulmuştu: Ağaçlar, yapraksız, kuru dallariyle, kaburgaları andırıyordu. Cılız dere, aç köpeklerin salyalarıydı. Top taşlar da büzülmüş midelerdi sanki...

İçim bayılıyor. Güneşse kalkmış, hepsi hepsi iki simidi olan adama kaşık kaşık iştah şurubu uzatıyor. Aça iştah şurubu!.. Bundan büyük zalimlik olur mu?

Ceketimi satabilsem... Ama yapamıyorum bunu. Ceketsiz, kravatsız adama Babıâli'de iş vermezler. Meşhur olduktan sonra donsuz da dolaşabilirsin!

Şöyle tenha bir yer arıyorum, simitleri keyfimce yiyebilmek için. Bir kıyıya çömelip, şöööyle, dolu avurtlarımı gözlerime soka soka!..

Ceketi aralayıp simitlerime bakıyorum. O sırada bir ses:

— Arkadaş, biraz ekmeğin var mı? diyor.

Sesin sahibi, bir cevizin altına resim çektirir gibi uzanmış.

— Yok!.. diyorum.

Yemin etsem başım ağrırmaz.

— Parasiyle!.. diyor.

Bir kere yok demiş bulundum.

— Yok vallahi! Olsa paranın lâfı mı olur?..

Boş ellerimi gösteriyorum:

— Yok, görüyorsun!

Avucunda bir şey saklı. Belki esrarlı bir sigara, belki esrarlı sigaradan da esrarlı (neyle yapıldığı belirsiz) bir peynir parçası.

— Canın sağ olsun, arkadaşım! diyor.

Aç canın sağlığı!..

— Eyvallah!.. deyip uzaklaşıyorum.

Artık dereye tepeden bakıyorum. Hafif bir düzlük. Bir çam, birkaç akasya, üzerine isim kazınmış bir kaya, kayanın dibinde taşlardan yapılma bir ocak.

Şükür kimseler yok.

Cankurtaran simitlerinden birini hemen ağzıma boca ediyorum., Mübarek sanki plâjda yanmış. Nar gibi.

Bir takım sesler geliyor. Simit hemen cebe

Patikada altı yaşında bir erkek çocuğu göründü. Arkası geldi de geldi!.. En azından beş haneydiler. Beni görünce keyifleri kaçtı.

Başörtüsünü geriye kaydırmış, mantosunun önünü açmış bir hanım:

— Gördün mü şimdi, yerimiz tutulmuş! dedi. Ben size orada oturalım, dedim.

Yaşlı bir kadın bana:

— Kalabalık mısınız, evlâdım? diye sordu. Ben öyle pek kalabalıktan hoşlanmam da...

— Yok, dedim, bir başımayım! Zaten gidiyorum. Siz şeyinize bakın, rahatsız olmayın!

Yaşlı kadın:

— Madem tek başınasın, otur a çocuğum! dedi. Niye gidecekmişsin? Artık hep asri olduk!

Gençler «Asri olduk» sözüne pek güldüler.

— Aman hala, ömürsün vallahi! dediler.

— Ben zaten gidiyordum! dedim.

— Otur yerine!.. dedi yaşlı kadın. Bu kadar insana bir tane şey lâzım.

Tazeler, çığlık çığlığa güldüler.

— Ne gülüyorsunuz, terbiyesizler?.. Bakalım ne diyeceğim, önce onu dinleyin. Bu kadar insana bir bekçi lâzım elbet. Sizin aklınızdan başka şey geçtiyse, kabahat bende mi?

— Siz buyrun oturun, ben gidiyorum! dedim.

O zaman hemen hemen bir ağızdan konuştular:

— Öyleyse biz de gidiyoruz! Gitmek lâzımsa bizim gitmemiz lâzım Biz sizin üstünüze geldik. Eğer siz bizim üstümüze gelseydiniz...

Yaşlı kadın, o sırada kadınların kulaklarına onları kahkahadan bayıltan bir şeyler fısıldadı. Yalnız «Doğrusu pek hazırlıksızdım!» dediğini işittim.

Çaresiz, oturdum.

Bakalım simidimi yemek ne zaman nasip olacak? Şunlar yemeğe bir otursalar. Görünürde de hiçbir belirti yok. Sadece çaydanlıklar, ince belli cam bardaklar çıkarıldı.

Yaşlı kadın, tazelerden birine saati sordu. Taze, saatini kulağına götürdükten sonra:

— Durmuş, hala! dedi. Dokuz buçukta durmuş. Kurgusu bitmiş.

Yaşlı kadın bana döndü:

— Saatin var mı oğlum?

Baba yadigârı cep saatini çıkardım. Saat onu çeyrek geçiyordu. Yemeğe çobuk oturmalarını sağlamak için:

— Bir! dedim.

Yaşlı kadın hariç, hepsi hayret etti:

— Ay o kadar olmuş mu?!.. Ne çabuk!

Yaşlı kadın:

— Tevekkeli değil, karnım acıktı! dedi.

— Bıktık yâni senin açlığından! dediler. Daha sofradan kalkarken karnın acıkır senin.

— Allaha şükür ben efendinin şeyini yiyorum. Sizin şeyinizi yesem, günde kimbilir kaç kere başıma kakardınız?!.

— Aşkolsun, hala!

Saate bakıp dalmışım. Baba yadigârı olmasaydı, şimdiye kadar satmış gitmiştim. İyi ki, yadigârmış. Ben onsuz ne yapardım? Kaç saattir aç olduğumu bana kim söylerdi?

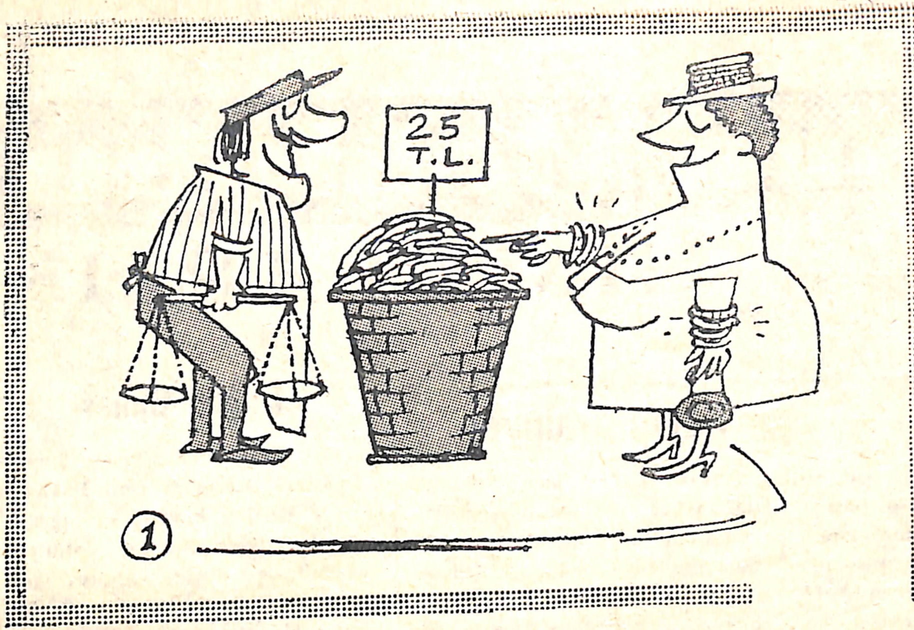
Rahat etsinler diye onlara arkamı çevirdim. Biraz sonra on üç, on dört yaşlarında bir kızla bana çay gönderdiler. Dişimin ağrıdığını söyliyerek reddettim. Yoksa ben de onlara bir şey vermeliyim. Zaten topu topu (biri sakat) iki simidim var.

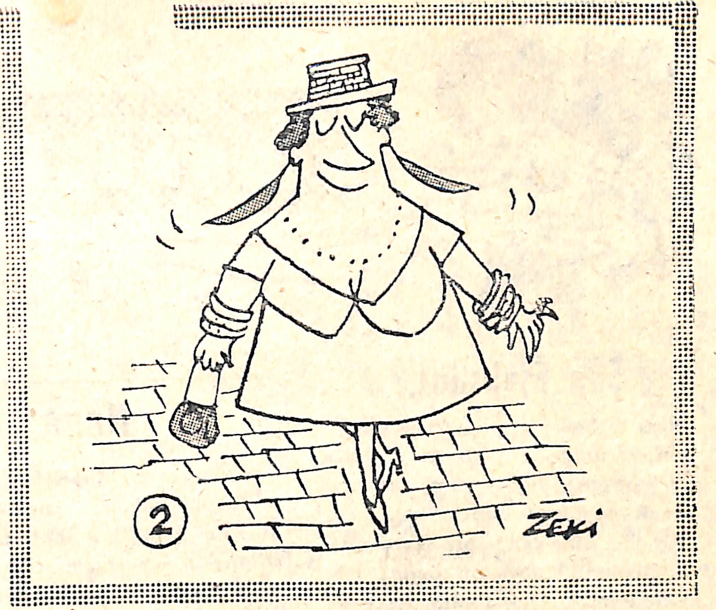
Avucuma gizlediğim cep aynasiyle kendilerini gözlüyorum. Dolmalar, köfteler, pufbörekler, haşlanmış yumurtalar, peynirler, zeytinler, sucuk ve pastırmalar meydan görüyor.

Viski ithali için bir milyon lira ayrıldı. (Gazeteler)



YAZISIZ!





Turfanda fasulya 25 liradan müşteri buldu. (Gazeteler)

Genç kızlar, kadınlardan ayrı bir yerde gruplanmış, büküle kıvrıla, birbirlerini dürtekliye, itekliye gülüşüyorlar.

Kadının biri, boyuna başörtüsünü kulaklarının gerisine atıyor. Öbürü, kızına açılan eteğini örtmesini işaret ediyor. Bir başkası sönüp duran sigarasını bilmem kaçıncı defa yakıyor. İkisi sofranın kurulmasiyle, diğer ikisi dağıtılmasiyle; yaşlı kadınsa, yiyecekleri daha sofra kurulmadan bitirmekle meşgul. Biri altı, öbürleri onla onüç yaşları arasında beş çocuk futbol oynuyorlar.

Karınlarının tıkabasa doymasını bekledim. O, altı yaşındaki oğlan çocuğundaki iştah!.. Tek başına altı dolma, bir o kadar köfte, iki kocaman pufböreği, iki yumurta yedi. Ayrıca ekmeksiz, dünyanın pastırmasını atıştırdı.

Artık simitleri yiyebilirdim. Sakatını derken sağlamını çıkarmışım O da elimden bir düşmedi mi!..

Çember gibi yuvarlanarak kadınlara doğru gidiyor. Elbisenin dizlerini parçalama bahasına atıldım, tuttum.

Bundan sonra saklamıya lüzum yoktu. Görmüşlerdi. Açık açık yemiye başladım.

Senin, o, altı yaşındaki çocuk:

— Ben de simit isterim!.. diye zırlamaz mı!..

— Zıkkımın kökünü ye artık! dedim içimden.

Ama öylecene kalakalmıştım. Annesi de aynı temennide bulundu:

— Zıkkımın kökünü ye gayri! O kadar şey yedin, daha doymadın mı?

Seninki tepinerekten ağlamıya koyuldu.

— Dönerken alırım! dedi anne. Ben sana şimdi simidi nereden bulayım?

— Simiiit!... diye yırtındı çocuk.

— Ben seni şimdi bir simitlerim, görürsün!.. diye yerinden fırlayan kadın, oğlunu adamakıllı patakladı.

Etraftan çocuğun yardımına yetişildi:

-- Bırak Halime Hanım! Çocukta değil, o koca kazıkta kabahat!.. Ya göstermeden ye, yahut, da ver, değil mi?!.

Artık vermeden olmazdı. İster istemez verdim... Çocuk, elindekini bitirmeden, ben ikinciyi temizlemeliydim!

Aksi şeytan, elimde görür görmez onu da istemez mi!..

Bakışlarda ayıplama olmasa tınmıyacağım. Ama bütün gözler bende!.. Çaresiz, götürdüm onu da verdim.



Bu defa kadın isyan etti. İkinci simidi çocuğun elinden kopararak:

— Bu kadar da arsızlık olmaz yâni! diye bağırdı.

Sonra bana çıkıştı:

— Çocuğumun şeyini bozuyorsunuz.

— Ben ne yapıyorum efendim? dedim.

— Ne yapıyorum olur mu kardeşim, çocuğu terbiyesiz alıştırıyorsunuz!..

Neyse simidin birini kurtarıyoruz. Allah büyüktür. Açlığımdan da büyüktür!..

Kadın, oğluna:

— Bir tane yedin, yetmez mi? diye çıkıştı.

Biraz gecikmiş olmakla beraber:

— Evet, diye doğruladım, alıştırmamak lâzım! Sonra hep öyle gider.

— Çocuk, dedi kadın, yalnız almayı değil, vermeyi de öğrenmeli!

Hadi bakalım, simidi kurtardıktan başka, artan böreklere, artan köftelere de konuyoruz!

Kadın, elindeki simidi dörde bölüp öteki çocuklara dağıttı.

— Bu da ağbilere!.. Sen hakkını yedin!.. Vermezsen, sonra bir yerleri şişer, yaaa!...

Kızlar, bana kaçamak bakıp gülüştüler. Biraz serbestçe oturana annesi tekrar eteklerini örtmesini ihtar etti. Bu kadın, kızını, evlendiği zaman kocasiyle yatak odasında pek başbaşa bırakacağa benzemezdi. Sık sık kapıyı açıp «Eteğini örtsene kız!» diyerek rahatsız edecekti.

Boş mideyle bunları nasıl düşünebiliyordum?.. Ne olur, şu iri göğüslü, kırklık kadın, bana bir saatliğine süt anneliği yapsa!..

Açlık hükümdarının muhafızları, barsaklarımda borular öttürüp duruyorlardı!

Yalçın KAYA



Ankara Mektubu

NİMET ARZIK

Sen Eşeksün!..

Bazı bölgelerde, şipşirin eşeciklerin sayısı bol... Yollarda arabaların karşısına dikiliyorlar, yana çekilmek gelmiyor hatırlarına...

Bir gün gene böyle bir «habersiz,» bir Hizmet Arabasının önüne çıkmıştı. Sahibi, Yarabbim, ne cana yakın üslûpla ona durumu anlatıyordu!..

«— Sen eşeksün... İnsan değilsün.. Onun için hizmet arabasına giremezsün... Sen eşeksün... İnsan değilsün... Anladın mı?..»

Ve eşek âni bir aceleyle kendini yolun kenarına attı, anlayınca insan olmadığını!

«Sen eşeksün, insan değilsün, onun için...» Ah bu zamanında uyarmalar, daha sık olsa!..

Sürgündekiler!

İstanbul daha dağınık... Kimin ne yaptığı belli değil. Herkes zaten kendi havasında... Ankara'da herkesin yaptığı da gün ışığına serili, yapmadığı da...

Sürgündeki kıralları hatırlatan bir zümre var burada: Sürgündeki kıralların çoğu tekrar tahtlarına kavuşma rüyasiyle yaşarlar. İki eski dalkavuk, «majeste» diye önlerinde eğilirse, ki eğilir, herşeyin dalkavuğu vardır dünyada, bu kavuşmayı ha oldu, ha olacak sanırlar... İşte bu zümre de öyle, geçmiş bir saltanatın özleyişiyle yaşıyor... Görüşlerin en sakatıyla... «Birlik, kuvvet yaratır» düsturuyla da, birbirlerine kenetli... Ne söyleseniz, beyinlerinin duvarına çarpıp geri dönüyor!..

Halbuki köprülerin altından tonlarca sular akmış... Halbuki zaman değişmiş, insanlar başka yönlere sapmışlar, onların dönüşü trenden indiği istasyon tââå uzakta kalmış. Gelmiyecek bir ikinci treni beklemektense, önlerindeki taşıta binip katılsalar. Kendileri katılmasalar da, çocuklarını normal hayattan alakoymasalar gene iyi...

Paris'te bir Rus prensesini hatırlarım. (Gerçekten prenses miydi bilmem, çünkü Paris'te her beyaz Rus ya general, ya prenstir). Sürgünde, sefaletten başka birşey görmemiş kızına durmadan:

«— Bir prenses olduğunu unutma...» deyip dururdu. Ve o «unutmama» sevdasından kız ne sevebildi, ne aile kurabildi, ne yaşıyabildi... Burda da duydum:

«— Bilmem kimin oğlu olduğunu unutma...»

Uf artık, hayata tâviz vermemek lâzım ama, hayatı kabul etmek de lâzım!..

Nana

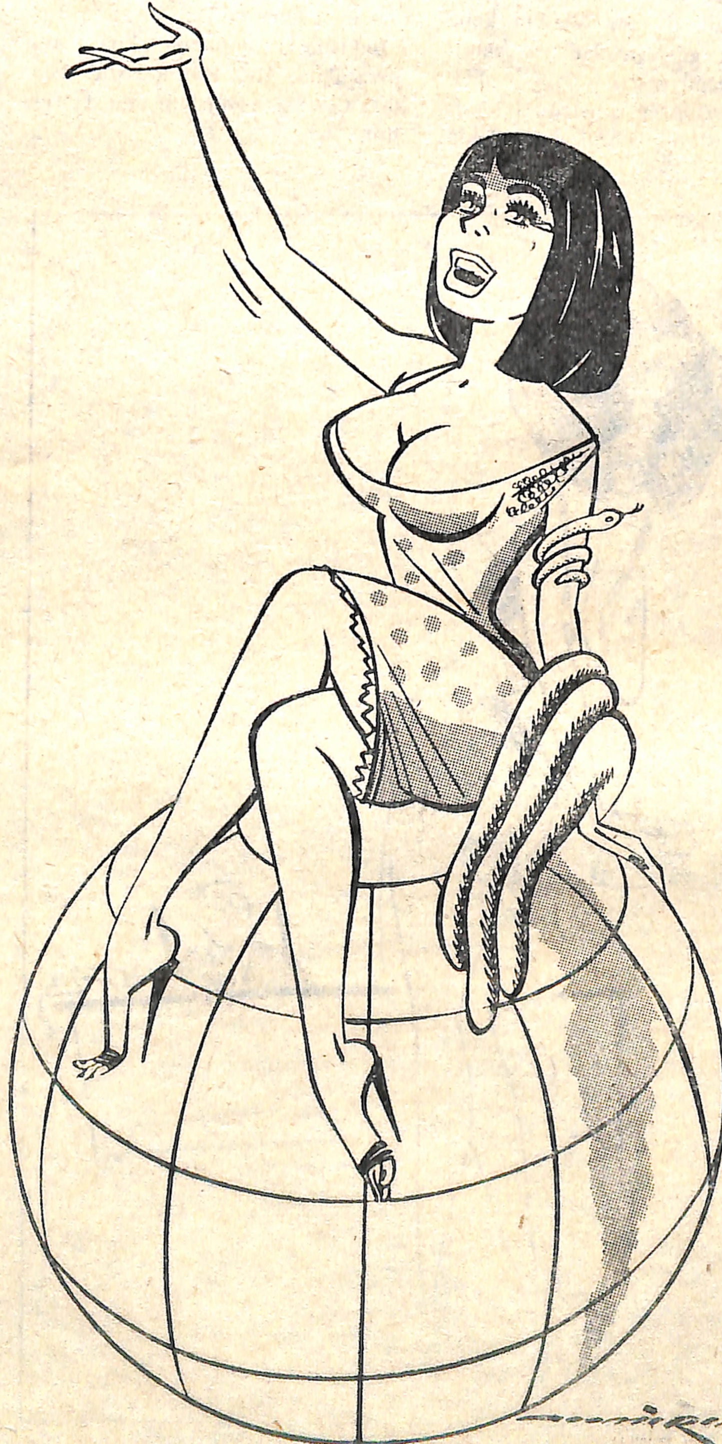
Bizim gece klüplerinin artık unutulan Nana'sı, isminin başına bir de Ayşe'lik taktıktan sonra, Roma'da bir rezalet çıkarmış, anadan doğma soyunup dans etmişti!

Şimdi?.. İtalyan mahkemesi Nana'ya iki ay hapis cezası vermiş...

Zavallı cahil kız, Roma'yı Türkiye, gece klübünü de Kadeş vapuru mu sandı acaba!

Kayıp aranıyor

Altı ay kadar önce, Ankara'da, birkaç tekerlek dönüşü yürüdükten sonra duruveren, yerli sanayiimizin medar-ı iftiharı «Devrim» isimli otomobil, o gün bugündür kayıplara karışmıştır. Nerede olduğunu, ne yaptığını görüp bilenlerin «Devlet Plânlama Dairesine» haber vermeleri rica olunur.



Elizabeth Taylor — Yok mu bu dünyada bana göre bir delikanlı?.

Doğan Güneş

Çok ümitle çok alkışla karşıladı Dışişleri Bakanlığı yeni Bakanını...

«— Kırılan haysiyetleri tamir edecek... Tesir altında kalmıyacak (kendi de söyledi kalmıyacağını... Söylemedi mi?.. Mesele yok öyleyse...) Ne olsa bunca senelik memur... (O pek bir bir şey ifade etmez... Biz nice bunca senelik memurlar biliriz...) Haksızlıkları giderecek v.s... v.s...»

Ben Feridun beyin yerinde olsam bu kadar «aç» ümidin karşısında, ürkerdim, «ya boşa çıkarırsam!» diye... Şükür kimse böyle endişeler duymuyor, şükür yüz şükür, bin şükür... Duysa çalışamazdı çünkü kendini yoklamaktan!..

Dış işlerinde iki cereyan var... Endişe ceryanı, ferahlık ceryanı... Herkes toptan ferahlıyamaz... Ferahlamıyanlar arasında, «hasbelkader» önemli makamlara oturmuşlar var... Ferahlıyanlar, basamakları teker teker çıkmış olanlar... Bir hataya düşüyorlar bence: Umum müdürler, hepsi kendini şu arada elçi görüyor... Ben görmüyorum... Çoğunu müsteşar, başkonsolos falan filân görüyorum... Birdenbire, bu kadar alkışla, bu kadar ümitle karşıladıkları bakanlarını alkıştan ümitten kesmesinler, sütten keser gibi sakın!.. Birden, bir «Sarper'e dönüş» havası esmesin... Eser, eser... Başarılar dilerim «tesir altında kalmıyan» Feridun bey.

Batıda Kraliçe Doğuda Vezir.

Bir Fransız dergisinde bir dostum okumuş, bana anlattı: Doğu zihniyetinin bir yönünü belirtiyor... Satranç oynamasını biliyor musunuz?.. Satrançta, süslü süslü taştan yontulmuş bir kıral vardır... Erkek tavus kuşlarını andıran cinsten... Tek yönde hareket eden, ya ileri, ya geri... Bütün kırallar gibi, suplessiz ve nüanssız... Bütün kudret, bütün kuvvet, bütün her yere sokulma gücü, taşlardan «Kıraliçenin» üstünde toplanmıştır satrançta.

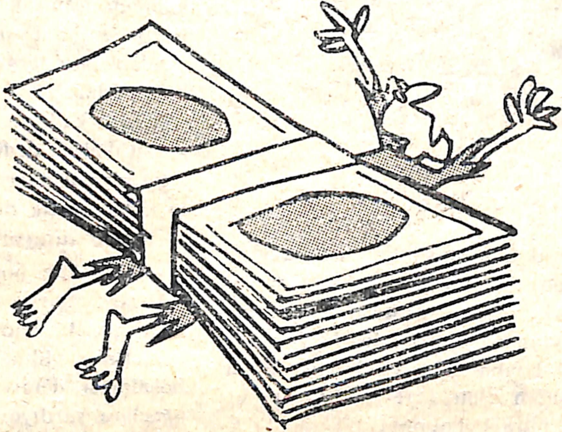
Doğuda, bizde, hattâ Ruslarda, bu taşa kıraliçe demezlermiş de vezir derlermiş... Oyunda bile bu kadar kudreti çok görürlermiş bir kadına...

Ah iç düğümlü şark aaah!.. Çok kazandın bu zihniyetten, di mi?..

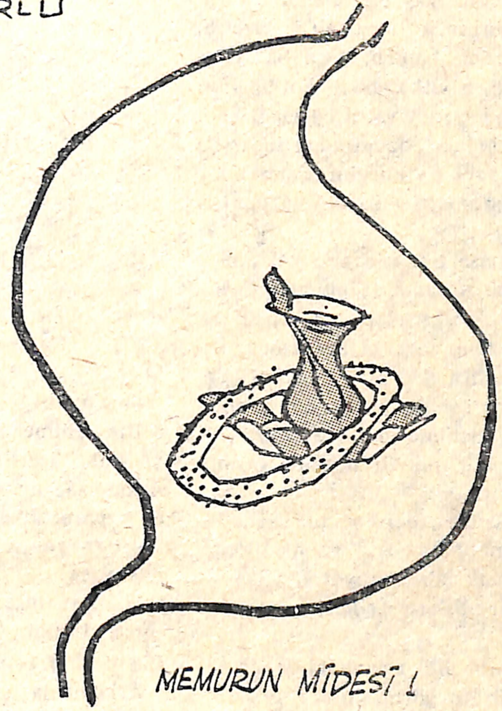
Nimet ARZIK

HAFTANIN Karikatürleri

ZAFER ZORLU



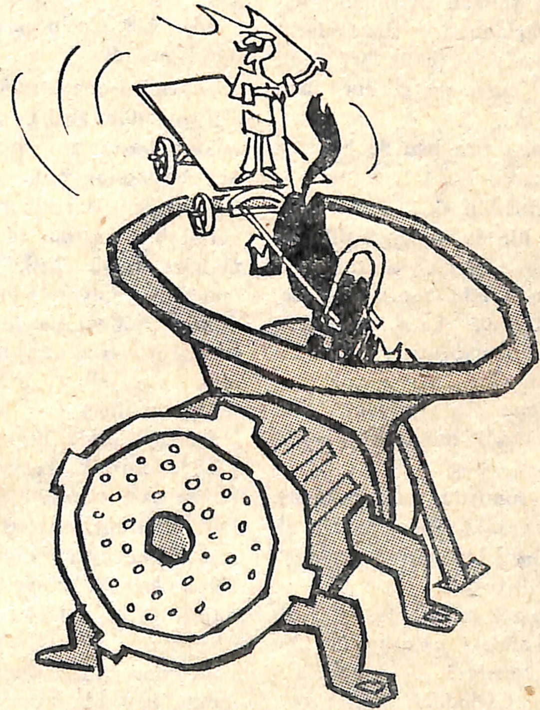
ALTTA KALANIN CANI ÇIKSIN!



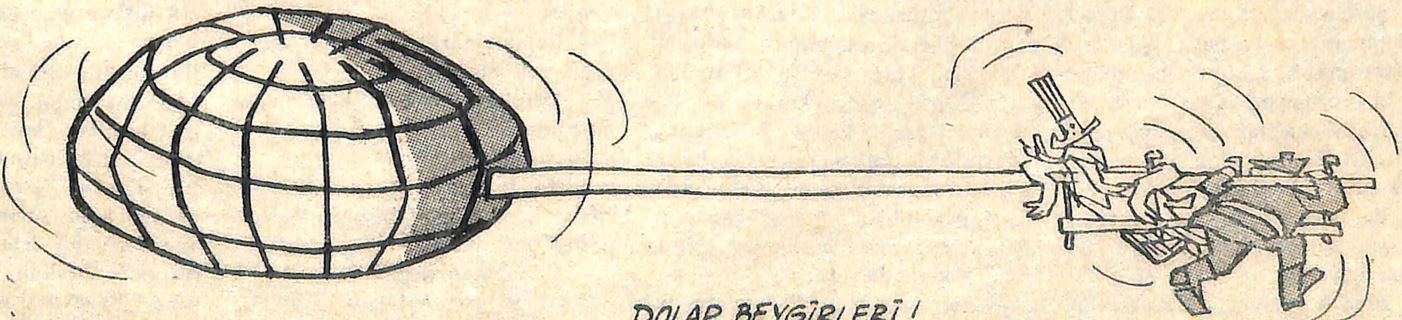
MEMURUN MİDESİ!



GİZLİ İŞSİZLİK



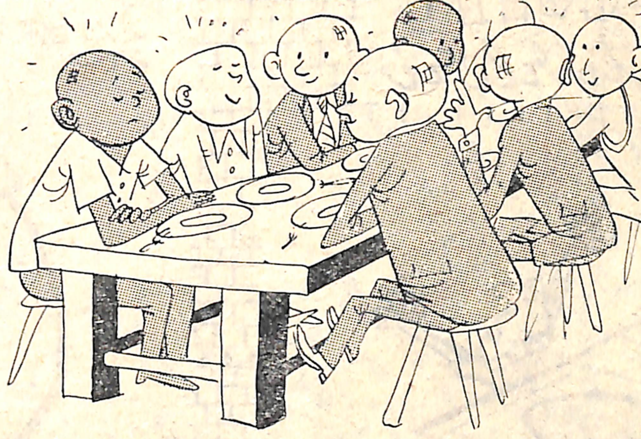
BAZI KASAPLAR AT ETİ SATIYOR (GAZETELER)



DOLAP BEYGİRLERİ!

aynalılar takımı

Hüseyin Korkmazgil



BİZİM lise bir âlemdi... Müdürümüz tabancalı gezerdi, bizler kamalı, bıçaklı... Ders bitti mi, sivil kasketi koltuğunun altına sıkıştıran yatılı öğrenci, hadi yallah, bahçe duvarından dışarı!... Müdür faytona kurulur, çarşı-pazar bizleri aramağa çıkardı. Ne günlerdi onlar!..

Her pazartesi bir saç yoklaması yapılırdı. Kafalar üç numarayla kazınmış olacaktı. İşte ben buna dayanamazdım. Saçımı kestirmek, kafamı kestirmekle birdi benim için. Okul idaresi de bu huyumu bildiği için, üstüme üstüme gelirdi. İşim gücüm, müdür odasına taşınıp durmaktı.

— Efendim, derdim, bu saçlar uzun değil. Fakat sert ve sık olduğu için çabuk göze batıyor.

Müdür dişlerini sıkar, başını sallardı:

— Senin gibi isyankâr! Hadi, bir daha gözüm görmesin.

Günlerden bir gün, İstanbul liselerinden biri bizim liseye konuk geldi. Otuz-kırk kişilik bir gruptu. Maşallâh hepsi de saçlı başlı çocuklardı. Kimi yandan ayırmıştı saçını. kimi yağlamıştı. Biz onların yanında İmralı mahkûmları gibi kalıyorduk. Bunu da görünce ben tüm delirdim...

— Bundan sonra ben de bu saçı kestirirsem...

Ve kestirmedim de... İkinci karne tatiline bir ay vardı. Tatil bittiğinde bizim saçlar üç santimi bulmuştu. Benim gibi beş-on kişi daha vardı. Dazlak kafalılar bizlere imrenerek bakıyorlardı. Okulda, ayrı bir sınıf gibi dolaşıyorduk. Baş yardımcı gene bizi mimledi. İşin yoksa, taşın dur müdürün karşısına...

Bir öğle sonuydu. Üç arkadaş, okulun arka bahçesinde, incirin altına kertenkeleler gibi serilmiş, gevezelik ediyorduk.

— Lan bana bakın, dedim, hadi gidip şu kafaları usturaya vurduralım. Var mısınız?

— Varız be, dediler.

Bahçe demirlerini ayırıp, arasından geçtik. Yan sokaklardan doğruca bir berbere vardık. «Kes» dedik, kesti. «Kazı» dedik, kazıdı. Öyle de bir perdah geçti ki, aynada kendi kafalarımıza bakamıyoruz, gözlerimiz kamaşıyor. Berber dükkânı bir anda ışığa boğuldu. Caddeye çıktık. Caddede bir güneş var ki, sormayın! Cam kırığı gibi... Bizim kafalar derseniz, parıl parıl... Halk, caddenin iki yanına sıralanmış bizi alkışlıyor:

— Yaşayın gençler, varolun!

— Ha şöyle! Ananıza değil, babanıza benzeyin

— Eferim uşaklar!.. Vatan evlâtları!

— Aynalılara bakın, aynalılara!

— Yuuuu!

Biz, gülmemek için dişlerimizi sıkarak, üçerli kolda yürüyoruz. Arkamıza bir alay çocuk birikmiş, el çırparak bizi izliyorlar.

— Ya ya ya, şa şa şa, aynalılar çok yaşa!

Hani, elimize bir de bayrak alsaymışız, bütün şehri ayağa kaldırıp bir mitinğ yapabilirmişiz.

Arkamızda uzun bir veletler kuyruğu, uygunadım, okulun kapısına geldik. Erkek fok balığı gibi de bir kapıcımız var, içerden dışarı kuş uçurmaz da, dışardan gelenleri alır içeri.

Bizi öyle görünce, salâvat getirmeğe başladı:

— Estâfurullah, estâfurullah..

Uygunadım girdik kapıdan. Çocuklar başımıza toplandılar. Bu kez başladılar onlar çevremizde tepinip tempo tutmağa. Biri, kasketini bir sopanın ucuna taktı, önümüze düştü. Başka biri tamburmajorluk yapıyor. Kimi de karnını açmış, trampet çalıyor. Önümüzde bir grup, «Dağ başını duman almış, yürüyelim arkadaşlar» diye ter-ter-tepiniyor.

Bahçeyi şöyle bir dolaştık, bir köşede durduk. Tepinip şakalaşma bir-iki saat sürdü. Yemeğe yarım saat kala bir de baktık ki, yirmi kişi kadar aynalı olmuşuz. Bizden gören, şıpşak kafayı usturaya vurdurup geliyor. Hemen aklıma bir itlik geldi.

— Bana bakın, dedim, şimdi yemekte hep bir masaya oturalım. Hem de lâmbanın altında, öğretmenler masasının yanına...

Bir alkıştır koptu:

— Yaşa, varooool! Yaşasın aynalılar takımı!

Yemeğe beş dakika kala gidip o masaya oturduk. Upuzun masa. Yirmi kişi dirsek teması yerleştik. Yirmi kuru fasulya, pilâv, hoşaf... Kuru fasulya karavanası duruyor ortada, kepçe de üstünde. Öğrencilerin salona girmeğe başlamasıyla kıyamet koptu. Salon yıkılıyor gürültüden. Kaşık, çatal, tabak sesleri, masada trampet çalmalar... Bir yandan da:

— Hop kele hop, diye tempo tutuyorlar.

Biz kırılıyoruz gülmekten... Daha da yakınlık duyanlar, salona girer girmez kafalarımıza birer şaplak indirip öyle gidiyorlar yerlerine. Salonun içi tüm festival!.. Tepemizdeki lâmba da hayli büyük. Bizim masanın olduğu yer, evliya mezarı gibi nura boğulmuş!

Çocuklar, «hop kele hop, hop kele hop» diye tempo tutup yırtınırlarken, salona bir bayan öğretmen girdi. Genç bir bayandı. Girmesiyle «pık» yapıp başını iğmesi, mendilini ağzına bastırması bir oldu. Yerine geçip oturdu ama, kıkır-kıkır gülüyor. Salon yıkılıyor!.. Düşünün, erkek lisesi bu!.. Genç bir bayan öğretmen «pık» yapar da, zıril oğlanlar tepinmezler mi?

Fasulyaya daha yeni kepçe daldırmıştık, kapıdan nöbetçi öğretmen girdi. Kalın yapılı, kalın gözlüklü bir adamdı. Başını yere iğerek dümdüz yürüdüğü için, Bizon derdik kendisine. İyi bir adamdı ama... Salona adımını atar atmaz masalar hep birden tempo tutup bağrışmasınlar mı! Adam şaşırdı birden. Başını kaldırdı:

— Hayvanoğlu hayvanlar! diye bağırdı.

Bunun üzerine gürültü on kat arttı. Adamcağız ter-ter-tepiniyor yerinde:

— Susun diyorum eşek herifler!

Gürültü yirmi kat arttı.

— Hop kele hop, hop kele hop, hop kele hop!..

Adam ağzına geleni üfürüyor. Fakat o üfürdükçe gürültü artıyor. Biz masaya yumulmuş, kırılıyoruz gülmekten. Bayan öğretmen kahkahalarını tutmak için dar açı olmuş sofra başında... Derken adam birden gördü bizi. Gözlüklerinin altında gözleri kocaman kocaman oldu. Yumruklarını çekip yürüdü üstümüze:

— Defoluuuun!

Çıt yok bizde....

— Defolun diyorum, hayvanoğlu hayvanlar!

Çıt yok bizde...

Adam nerdeyse oynatacak... Sürahiyi kaptığı gibi, fasulya karavanasına boca etti:

— Çıkın ulan dışarı!

Bizde üst-baş kalmadı. Tüm fasulyaya battık. Bayan öğretmen duramadı kendini dışarı attı. Çocuklar başımıza toplandılar. Nöbetçi öğretmen kızgınlıktan şıkır şıkır oynuyor ortalarda. Fasulyalar şıpır-şıpır akar üstümüzden başımızdan... Taş gibi susup oturuyoruz. Salonun gerilerinden hâlâ tempo tutuyorlar:

— Hop kele hop, hop kele hop, hop kele hop!

— Hocam vur aynalılara!

Adam ikinci sürahiyi de tepemizden öyle aktarınca, bizlerde hayır kalmadı. Mutfak kedisine döndük. Bütün salon ayakta. Oturanlar da sandalyalara ters binmiş, olacakları bekliyorlar.

Birden kalktım ayağa:

— Çıkalım, dedim.

Fasulyalarımızı döke döke, birerle kolda çıktık dışarı. Çocuklar hâlâ tempo tutuyorlar:

— Hop kele hop, hop kele hop...

Dışarda yirmi aynalı karşı karşıya geçtik, hangır-hangır gülüyoruz. Buna gülmek değil, zemberek boşalması denir. Düşmemek için ağaçlara sarılıyoruz. Hani, ağzımı gözümü bulup yerine koyabilsem, arkadaşlara iki lâf edeceğim. Edemiyorum. Ağzımı burnumu toplıyamıyorum ki...

Neyse, sonunda üç kişi delege seçildik, vardık nöbetçi öğretmenin karşısına, hesap sorduk. Adamcağız, «Yapmayın çocuklar, yirmi yıllık öğretmenim» deyince biz yelkenleri indirdik. Adamcağızın hakkı var. Müfettişler yemekhanedeki gürültüyü duysalar, iyi not düşmeyecekler siciline...

Karnaval ertesi gün koptu. Her sınıfta üç-beş aynalı Dudu Meryem gibi kasılmış oturuyoruz. Akşamki olup bitenleri bütün öğretmenler duymuşlar. Bizim sınıfta beş aynalıyız. Beşimiz de bir araya düşmüşüz. Sınıfın o köşesi parıl-parıl... Kapıdan adımını atan öğretmen önce bir gülüyor, sonra kaşlarını yıkıp:

— İsyan bu, isyan! diyor. Okul nizamına karşı gelmektir bu!

Biriyle iyice bir kapıştık.

— Saç bırakırız, isyan dersiniz. Saçları kazıtırız, isyan dersiniz. Peki, ne yapalım efendim?

Öğretmen, gramofon gibi ötmeğe başladı:

— Nizamname der ki... İdare size diyor ki.... Biz size diyoruz ki... Yâni kafaları usturaya vurdurmak.. Yâni bu düpedüz anarşizmdir.. Yâni...

Adam bize yarım saat diskur geçti. Ders güme gitti tabii... Çocuklar memnun. Öğretmenler de bol bol diskur geçecek bir konu yakalamış olmanın sevinci içindeler... Bu gürültü birkaç ay sürdü. Aynalılar takımının elebaşılarına damgayı bastılar: Anarşist

Biz açtık «Felsefe Sözlüğü» nü, bir güzelce öğrendik anarşistliğin ne olduğunu. Anarşistlik şu demektir: Sahi, ne demektir anarşistlik? Ah ulan İbrahim, ah! Ne kaynatırdık, biliyor musun!

Biz liseyi bitirip oradan ayrıldıktan sonra, öğrenciye, saç bırakmak

Bir Fıkra Anlatır mısınız?

YALANCILAR...

Paris'te yapılan Yalancılar Cemiyeti balosunda, zayıflık modasından ve karılarının zayıflığından şikâyetçi, ayrı milletlere mensup üç şahıs arasında şöyle bir konuşma geçer:

Bu üç şahıstan Amerikalı olanı arkadaşlar der:

— Karım modaya uyacağım diye o kadar zayıfladı ki... Geçen gün



banyodaydı. Birden imdat, imdat diye bağırmağa başladı. Hemen banyoya koştum. Bir de baktım karım banyo küvetinin deliğinden gitmek üzere. Tabiî tutup çıkardım.

Bunu dinleyenlerden Fransız olanı:

— Benim ki de çok zayıf der. Geçenlerde yeni bir kravat almıştım. Kullanmak nasip olmadı. Kravat kayboldu. Aradım aradım bulamadım. Birkaç gün geçti. Mesele anlaşıldı. Meğer benim kravat kaybolmamış, Karım desenini beğendiği için kravatı bozarak kendisine tuvalet yapmış.

Bu üç şahıstan üçüncüsü ve Belçikalı olanı, Amerikalı ve Fransızın bu sunturlu yalanlarına kızmış olacak ki:

— Arkadaşlar der; benim hanım da çok zayıf. Bundan bir ay evvel evde kiraz yiyorduk. Karım dalgınlıkla bir kiraz çekirdeği yuttu. Akşam üzeri hava almak için gezintiye çıkmıştık ki, karımın eski bir arkadaşına rastladık. Karımın arkadaşı daha selâmlaşmadan damdan düşer gibi ne dese beğenirsiniz. Ah şekerim, dedi, yine hamilesin galiba....

Nazif UTKU

※

özgürlüğü tanınmış. Bir arkadaş mektubunda şöyle yazıyordu: «Abiciğim, sizler olmasanız, biz bugünlere kavuşamazdık. Sizlerin büyük mücadeleniz neticesi, biz bugün saçlarımızı tarayıp geziyoruz. İnsanlığımızı yeni kazandık abiciğim. Sizler kahramansınız. Sizi yarının eğitim tarihi ve yarının genç kuşakları minnetle anacaktır.»

Yaa, biz işte böyle kahramanız... Üç numaralı makineye baş eğmekle kurtuluş almaz! Kurtulmak istiyenler, mutlaka kafalarını usturaya teslim etmelidirler!

Hüseyin KORKMAZGİL

Milletler Gülüyor

Kum

Kaliforniya'nın Meksika hududundaki bir gümrük kontrolörü bisikletle hududu geçen bir Meksikalıyı durdurdu ve bisiklete yüklü iki torbayı gösterip sordu:

— Bu torbalarda ne var?

— Kum!

— Dök şuraya bakalım hakikaten kum mu taşıyorsun!..

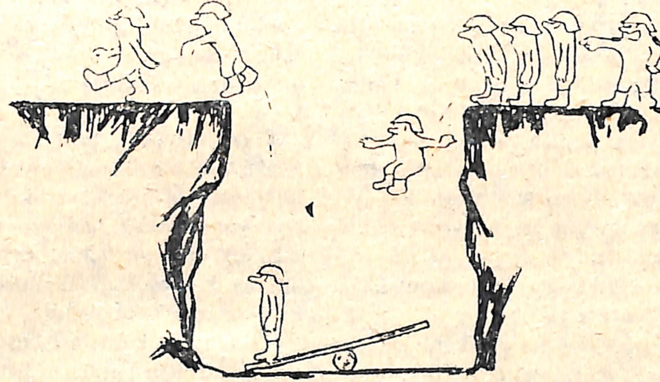
— Baş üstüne...

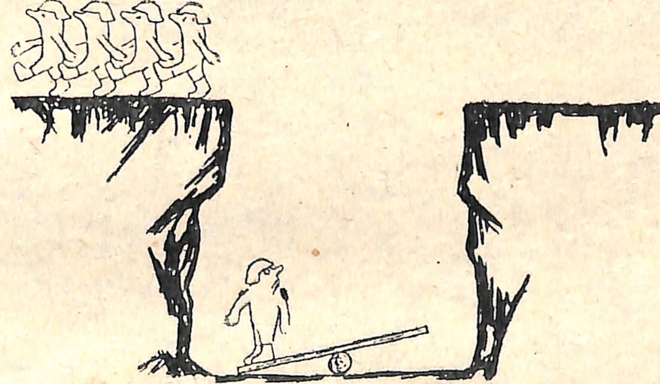
Bu konuşmadan sonra Meksikalı torbaları boşalttı, hakikaten içleri ağzına kadar kumla dolu idi. Aynı Meksikalı bir hafta içinde, aynı vaziyette belki onbeş - yirmi defa hududu geçti ve her defasında da torbalarda kumdan başka bir şey çıkmadı. Artık asabı iyice bozulan ve bu işi çok merak etmeğe başlayan gümrükçü Meksikalı'yı durdurup:

— Kuzum Allahaşkına, dedi; sana ceza filân vermiyeceğim, bir şey kaçırıyorsun ama ne kaçırıyorsun söyle?..

Meksikalı bu samimî ısrar üzerine itiraf etti:

— Bisiklet!..





YAZISIZ!

Moda!

New York sosyetesinden bir bayan, yeni bir şapka almak için meşhur Walter Florell'in salonlarına geldi. Walter Florell 15 - 20 metrelik kurdele alarak sardı, doladı, bağladı ve meydana gelen orijinal külâhı kadının başına oturttu:

— İşte, şapkanız hazır!

Sosyete kadını aynaya baktı ve neşeli neşeli:

— Fevkalâde! dedi. Çok şık!..

Walter Florell ilâve etti:

— Sadece yirmi beş dolardır madam!..

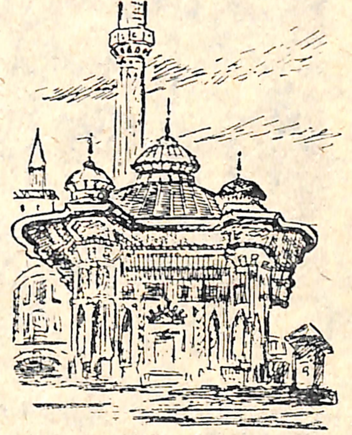
— Fakat birkaç metrelik kurdele için bu kadar para çok değil mi?

Walter Florell kurdeleyi çözerek:

— Buyrun dedi; kurdele bedavadır!

Bilgi Yarışması

— 3 —



— Burası neresi?
— Nerededir?
— Kimin zamanında yapılmıştır?



— Bu mısra hangi şâirindir?
— Bu şâirin iki kitabının adları nedir?



— «Var olmak, yahut yok olmak...» Bu sözü hangi yazar, hangi eserinde, kime söyletmiştir?

Dört hafta sürecek olan bu yarışmamızın cevabını, hepsi tamamlandıktan sonra, lütfen resimleri bir kâğıda yapıştırıp cevaplarınızı altına yazarak gönderiniz.

Birinciye 100, ikinciye 50, üçüncüye 25 lira.

100 kişiye beşer liralık birer kitap.

PEMBE MAŞLAHLI HANIM

Sermet Muhtar Alus



— 20 —

Elbisemin kumaşı en ağırlardan sayılabilir. Krem, (saten dö liyon) üzerine, kadife çiçekli, en son moda bir ipekli. Endazesini, 145 kuruşa almıştım; terzi Efijeniye de üç lirayı gözden çıkarmıştım!

Beyaz (podösüet) eldivenlerim, yepyeni, gıcır gıcır; atlas iskarpinlerim pırıl pırıl...

Elbisemin buruşmaması için çarşaf, bittabi muvafık değildi. Sırmalı bornozumu giydim, toz pembesi papazimi örttüm.

Korsam da yeni. Kollarımın altına lâstik koltukluğu unutmadığım için, düğün evi, halvete de dönse ehemmiyeti yok.

Saçlarımı, geceden ıslatarak kâğıtlarla bukle yapmıştım. Sabahleyin açınca, kıvır kıvır oldu, kuş tüyü gibi kabardı.

Kolonya ile yüzümü, boynumu, göğsümü bir âlâ sildim. Evvelâ biraz krem, üstüne hafif pudra sürdüm; gayet de az allık. Esasen, yanaklarım renkli olduğundan allığa hiç lüzum yok amma pudra üzerine pembelik gene lâzım. Kozmatikle kaşlarımın yalnız uçlarını uzattım...

Gözlerim koyu olduğu için kuyruklu sürme bana pek yaraşır.

(Opoponaks) şişesinin yarısından fazlasını bitirdim. İpek gömleğime, korsama, yelpazeme döktüm. Saçlarıma, enseme, kulak memelerime bol bol sürdüm.

Kulaklarımda, fındık büyüklüğünde, tek taşlı küpeler; topuzumun arkasında, sıra pırlantalı tarak.

Bu küpelerle tarağı, Allah razı olsun, Ayşe hanım akıl etti. Kuyumcu çarşısındaki, eski ahbabı Atanikten kaldırmış. (Başkasına olsa beş altından beş para aşağıya razı olmam, fakat sen yabancı değilsin, yarısını ver!) demiş.

Göğsümde kendi kuş iğnem ve mineli top saatim, kollarımda incili bileziklerim.

Hiç olmazsa ikinci rütbe bir Şefkat nişanı da bulsaydım mükemkemmel olacaktı amma aceleye geldi. Hüsrev paşanın küçük gelini, bizim Kanarya'ya cici anne dermiş. Ayşe hanım, bu gelin hanımın nişanını bir gün için istiyecekti; bir türlü eli değip Beşiktaş'a gidemedi.

Ayşe hanımın süsü de tamamdı. Bir gün evvelden başına sarı boya koydu. Dudağının üstüne, çenesine, kollarına ağda yaptı. Kaşlarına, kirpiklerine kumral rastık çekti.

Tam tuvalet yaptığı günler, sürme kullanmaz, gözlerinin kenarına da rastık çeker. Rastıkla, yanağındaki beni boyamayı da unutmadı.

Yanardöner ipeklilerini giydi. Göğsünü, göğüslükle kaldırdı. Saçına taşlı tarakları, kulağına salkım küpelerini, parmaklarına Yemen taşlı yüzüklerini taktı.

O, ötedenberi, yanaklarına ne şişe allığı, ne toz allık sürebiliyor. Gene kırmızı gaz boyamasından koparıp ıslattı, pembeliğini de tamamladı.

Hakikaten kurnaz ve düşünceli kadındır.

Bir gece evvel, sofrada yemek yiyoruz. Enişte bey, ağzını şapırdata şapırdata: (Zehire de devâ, humara da devâ; ölüme çare bulunacaksa yoğurt denilen bu nesneden bulunacakmış...) diyerek cacığa gidip geliyor. Tam kaşığımı uzatırken, Ayşe hanım yerinden fırlayarak, elimi yakalamıştı:

— Taze, kendine gel, yarın düğüne gidiyoruz!

O söylemese idi az kaldı sarmısaklı cacığı yemiş gitmiştim.

Kadındaki düşünüşün inceliğine bakın:

Kuyumcuya indiği gün, Mısır çarşısından (sensen) almayı da unutmamış.

— Düğün evi bu; yahudi havrasına dönecek. Kimbilir saat kaçlara kadar, aç ve biilâç duracağız. Kalabalıkta, herkes burun buruna, arasıra ağzımıza atarız, ele güne karşı, nefesimiz mis gibi kokar! diyerek, senseni derhal çantalarımıza taksim etmişti.

Agavni'nin kıyafetini hiç sormayın. Kumkapıya, izinli gittiği vakit, giydiği elbisesi: Altta lâcivert şayak eteklik, üstte ince yünlü blûz.

Zavallı zaten oralarda mı ya?...

Onun arzusu düğün evine bir kapağı atmak. Başlıca maksadı da, Tayfur'u görür görmez, canını alacak, burnunun direğini sızlatacak bir kelime söylemekmiş. Diyordu ki:

— O dineyrinin beyi karşıma çıkınca öyle bir ağzımı açacağım, öyle bir lâf savuracağım ki ağırlığından yutamıyacak, gargara da edemiyecek, tam gırtlağının orta katında taş kesilecek... Domuzdan bir kıl koparmak faydalıdır. Gelinin tepesinden çil kuruşları boşalttı mı, eteklerimi açıp paraların üstüne yatılacağım; avuç avuç ceplerime dolduracağım... O zaman keyfim tamam. İncesazın ensesine yanaşırım, akşama kadar gazel, şarkı dinlerim. Fistanımın aynasızlığı için hiç tasa etmeyin. İkinizle karşı be karşı gelsem, surat surata çarpsam, gene tınmam; tut ki sizi tanımıyorum.

Kadıköyü iskelesindeki, arabacı Karakaş Osmanın faytonunu, bir gün evvelden peylemiştik.

Osman da, deli doludur amma faytonunun konak arabasından farkı yoktur. Atları, Rus kadanalarını andırır; arabası çangıl çungul etmez; kendisinin elinden de, fırça, tüy düşmez.

★

Bahçede, köşkün taş merdivenine doğru yürüyoruz.

Bütün bahçeyi, donanma gecelerinde olduğu gibi, fenerlerle, renkli fanuslarla donatmışlar; bayraklar asmışlar.

Selâmlığın önüne iki keçeli dizilmiş olan beyler, tentenin altındaki sazendeler, komşunun set bahçesindeki kelli felli zatlar, gözleri açık, ağızları kapalı, küçük dillerini yutmuş gibi bizi seyrederlerken arkamızdan bir ses:

— Hişt!.. Hişt!..

Kim olsa beğenirsiniz?

Topaç Molla değil mi?

Nereden ise gözüne ilişmişiz. Bugün yalnız asrığı var, açık renk cübbesi yok. Arkasında baştan aşağıya siyah kostüm; hattâ zannedersem, istanbulin dedikleri kısa yakalı, bir önlü resmî elbise.

Gene karnı önünde, etekleri uça uça, topaç gibi döne döne, yanımıza koşuyor.

Yürümemizi hızlatsak önümüz kalabalık ,biz köşke girinceye kadar yetişecek; herkesin içinde, yanımıza gelip sululuklara başlıyacak; yavaşlasak, sağımızdaki, solumuzdaki beyler görecekler.

Tarhların arasından, havuza doğru bir yol dönüyordu. Hemen saptık.

Biz koşuyoruz, peşimizden Molla bey koşuyor. Çünkü soluk alışları gittikçe yaklaşıyor.

Biraz ilerisi, nisbeten kuytuca idi. Ayşe hanım başını çevirdi:

— O, siz misiniz ?demeğe kalmadı, Molla beyde ne yerlere eğilmeler, ne tazimler, ne ellerimizi yakalayıp toka etmeler...

Açtı ağzını. Her kelimede:

Çakerleri, köleleri, bendeleri... Her hitapta: Meleğim, sultanım, elmasım...

(Devamı var)



— Ayda hayat yokmuş...
— Dünyada var mı sanki!..

bir çalgıcının seyahati

çizen: BÜLENT EREN

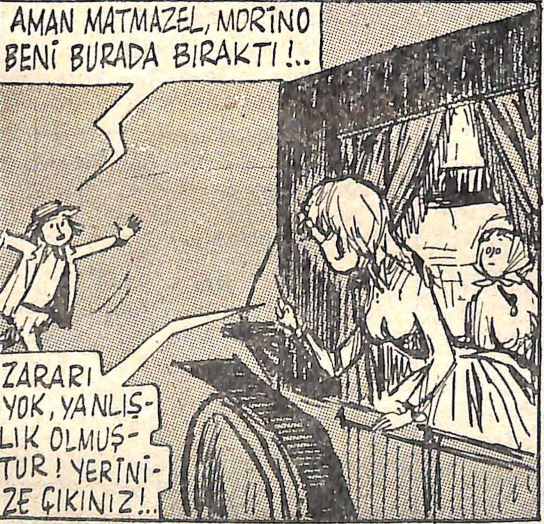












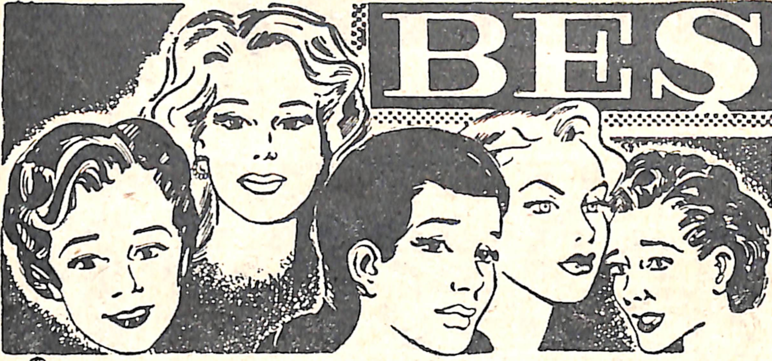












BEŞ Genç Kız

Yazan: RONA JAFFE
Çeviren: GÖNÜL SUVEREN

— 37 —

Yine uzun bir sessizlik oldu. Uzaktan şehrin ışıkları gözükmüştü, bu da nedense birdenbire April'i kederlendiriverdi. New York'a, rüyalarının şehrine geldiğini bilmesine rağmen, ilk defa sevinememişti. Sinirleri uyuyamıyacak kadar gerilmişti, fakat aynı zamanda son derecede de yorgundu. Hayat ne kadar da karışıktı. Bu şehirde bir sürü insan vardı, türlü türlü şeyler yapmaktaydılar. İnsan arada duraklayıp kendi kendine kim olduğunu soruyordu.

April, «Ben de benliğimi,» diye düşündü. «Ancak aşk sayesinde bulabiliyorum.» Yan gözle Dexter'in muntazam profiline baktı. Genç adam somurtmuştu yine, artık münakaşa etmek istemediği de belliydi. April kendi kendine, «İnsan sevildiğini hissettiği zaman kendisini emniyette hissediyor,» dedi. «Emniyette ve kuvvetli...» Aşk yüzünden buraya geldikten sonra bir hayli değişmişti. New York'a ilk geldiği günlerde hayran hayran etrafa bakan bir turisti. Şimdi ise artık New York'a aitti o. New York'a, kendisi de ve herşeyden fazla Dexter'e.

April, «Sabaha kadar açık olan mezecilerden birine uğrayacak mıyız?» diye sordu. «Bir şeye ihtiyacın var mı?»

Dexter, «Ekmek lâzım galiba,» dedi.

Bu, eve ait şeylerden bahsetmek ne de hoştu. Ekmek, yemek... Birlikte yaşayan, birbirine alışık insanların beraber yaptıkları şeylerdi bunlar... Sanki Dexter'le beraber yaşıyorlardı... Evlilerdi... April, Dexter'in onunla evleneceğinden de emindi. Vaktini yalnız onunla geçiriyordu, başka kızlarla tanışma fırsatını nerden bulacaktı? Evet, Dexter onunla evlenecekti...

Genç adama sokularak başını omuzuna dayadı. Kısa bir tereddütten sonra Dexter de sağ elini direksiyondan çekerek, kolunu onun omuzuna attı. April'i kendine çekti. Genç kız emniyetteydi artık...

★

12
NOEL PARTİSİ

Noelden iki hafta evvel Fabian Müessesesinin kabul odasına konulacak çam ağacı ve sekreterler büroları süslemeğe başladılar.

O sene Noel perşembeye tesadüf ettiği ve herkes o günü ailesiyle geçirmek istediği için, senelik ofis partisinin iki gün önce, yani salı günü verilmesi kararlaştırıldı. Hoover otelinin balo salonu bu iş için kiralanmıştı zaten. Firmanın adam başına on beş dolar verdiği kulaktan kulağa dolaşıyordu. Bu masraf dolayısiyle Fabian'da çalışanlara partiye kocalarını, karılarını veya arkadaşlarını getirmemeleri de bildirildi. Caroline bütün bunları anlatınca Gregg tek kaşını kaldırarak, «Adamı kızılbaşlığa zorluyorlar,» diye homurdandı.

Caroline, «Ben bunu kiminle yapacağımı bilmiyorum,» dedi. «Mike'la ben... artık... Sadece arkadaşız. Bürodaki diğer erkeklere gelince... Onları gördüğüm zaman tüylerim diken diken oluyor.»

Caroline şaka yollu bile olsa böyle konuşabildiğine şaşmıştı. Fakat sinirleri iyice bozulmuştu, ona hayatta hiçbir gayesi yokmuş gibi geliyordu. Hiç olmazsa Gregg'le böyle şakalaştığı zaman biraz olsun ferahlıyordu. Tanıştıklarındanberi Paul her hafta onu gezmeğe götürüyordu. Caroline onun gibi terbiyeli, dikkatli, reaksiyonlarını önceden ölçebildiği bir gençle gezdiği için memnun olmakla beraber, Paul'a karşı fazla birşey de hissetmemekteydi. Genç adam ona çiçek gönderiyor, dans için gece kulüplerine götürüyordu. Caroline onunla birlikte çok güzel tiyatro eserleri görmüş; lüks lokantalarda yemek yemişti. Buna karşılık Paul'un da bütün istediği, gece ayrılırken kızın kendisini öpmesiydi. Üstelik iyi bir arkadaştı da.

Caroline Paul'u öptüğü zaman da hiçbir şey hissetmiyordu. Öyle anlarda genç adamın bir hayli heyecanlandığını anladığı zaman da şaşmış kalmıştı. Ona o anda sanki sevgili amcasını öperken adam birdenbire değişivermiş gibi gelmişti.

Gregg, «Zaten onların hepsi de evli,» diyordu. «Öyle değil mi? Ya evli, ya homoseksüel... Veya çok genç ve parasız, insanı bir kahveye götürecek halleri bile yok.»

Caroline, «O kadar masraf edip, bir arada bulunmaktan hoşlanmıyan bir sürü insan için para vermek pek lüzumsuz,» diye cevap verdi. Hoover oteline gidip Mary Agnes'le punç içeceğim diye süslenmeğe hiç niyetim yok.»

«— Mr. Shalimar'la dans edeceğini de unutma... Artık Fabian'da çalışmadığıma bayağı seviniyorum.»

Caroline içini çekti. «Paul partiden sonra kendisiyle konuşmamı istedi. Bari öyle yapayım.»

Gregg, «Geçen gün işim yoktu,» dedi. «Oturdum Paul'a fevkalâde bir isim buldum. Bermuda Schwartz.

Caroline gülmeğe başlamıştı. «Hay Allah!»

«— Ne fevkalâde isim değil mi?»

«— Öyle... Fakat Paul'la alay etmemiz hiç doğru değil. O şu anda senden de benden de mesut.»

Gregg başını salladı. «Onunki gibi saadeti istemem.»

«— Bazan bana böyle bir saadeti istermişim gibi geliyor ama... Bu da benim yapamıyacağım bir şey. Paul'la evlenirsem, nişan yüzüğüm pırlantalı olur, o bana yirmi sene sonra vizon bir manto alır, yaş günlerini veya evlenme yıldönümlerini asla unutmaz. Ben de Paul'u aslında sevmediğimi unutmak için haftada iki defa berbere giderim.»

Gregg'in gözleri parlayıverdi. «Sana evlenme teklif etti mi?»

«— Hayır, sadece imalarda bulunuyor. Çok anlaşıyoruz, vesaire, vesaire...»

Gregg müstehziyane mırıldandı. «Kimbilir belki de şu anda iyi bir kızcağız Paul yüzünden ıstırap çekiyor.»

«— Biliyorum. Ben budalanın biriyim. Fakat budala olduğuma da bir türlü inanamıyorum.»

«— Sen yine aşktan geçme...»

Caroline, «Acaba her kızın bir Bermuda Schwartz'ı var mı?» diye sordu. «Her Bermuda Schwartz'in de, bir başka Bermuda Schwartz addettiği bir kız?»

«— Muhakkak.»

Caroline, «Annem herkesin daha mükemmel olmağa çalıştığını söylüyor,» dedi. «Erkekler de öyleymiş.»

Gregg, «Bilhassa erkekler,» diye homurdandı. «Hayvanlar...»

Bütün bunlara rağmen Caroline partiyi merakla beklediğini farketti. Fabian'ın yaz toplantısını fazla görememişti, bu onun için yepyeni bir şey olacaktı. «Belki başka kısımdan enteresan biriyle tanışırım,» diye düşünüyordu. «Belki bir iki viskiden sonra sınıf farkını unutacak bir Umum Müdürle de karşılaşırım. Eğer dedikodular doğruysa Miss Farrow'un Umum Müdürlerden biriyle ahbaplığı ilerletmesi hiç de fena olmamış. «Maamafih Caroline işinde ilerlemek için âmirlerinden birinin metresi olabilecek tıynette bir kız değildi. O kendi kendine, «İnsan Umum Müdürlerle sadece dost olabilir,» demekteydi. «O zaman Fabian da ilerliyebilir.»

(Devamı var)



İlâncılık: 2681 — 59

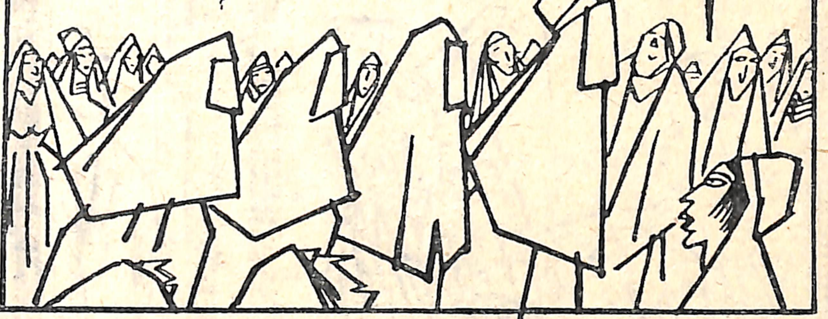
KOMİSER OSMAN

TURHAN SELÇUK

DÜĞÜN GECESİ ESRARI

20

GELİN HANIM ÜÇ ARKADAŞIYLA BİRLİKTE, GEÇ VAKİT KONAĞA GELİR...



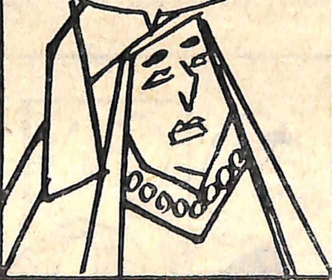
GELİN HANIMA BAŞ KÖŞE GÖSTERİLİR. ARADAN BEŞ ON DAKİKA GEÇER; ŞAHENDE HANIM YÜZÜNÜ AÇMAYINCA, MEMNUNİYETSİZLİK MIRILTILARI YÜKSELMEĞE BAŞLAR...



ETRAFTA SÖYLENENLERİ YARI İŞİTEN, YARI TAHMİN EDEN ŞAHENDE HANIM PEÇESİNİ KALDIRIR, MÜSTEHZİ GÖZLERLE DEDİKODUCULARI SÜZER.



ŞAHENDE HANIM SİYAH PARLAK SAÇLARI, KEMAN KAŞLARI, İRİ GÖZLERİ, HOKKA AĞZI, MAVİ BENİYLE ORADA HAZIR BULUNANLARI TESİR ALTINDA BIRAKIR...



DİĞER TARAFTA BEYLER TOPLANMIŞ SOHBET EDİYORLAR, İÇİYORLAR, GÜNLERİNİ GÜN ETMEĞE ÇALIŞIYORLARDI...





HAREM KISMINDA KADINLAR EĞLENCELERİNİN EN KOYU YERİNE GELMİŞLERDİ. GELİN HANIM KALKMIŞ, UZUN BOYU, NEFİS ENDAMIYLA, SEYREDENLERİ TESHİR EDEREK RAKSETMEĞE BAŞLAMIŞTI.

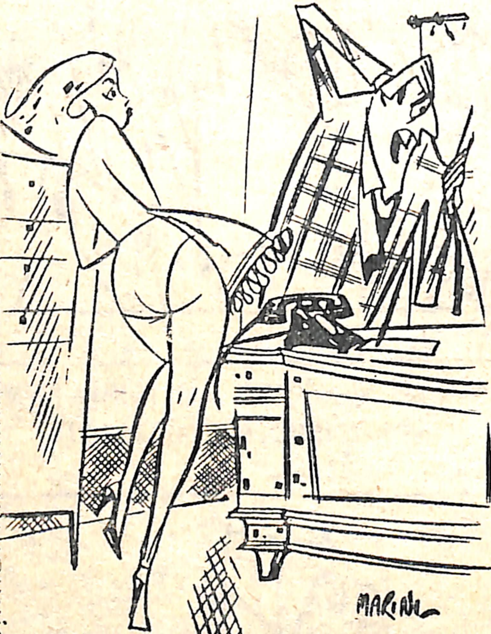




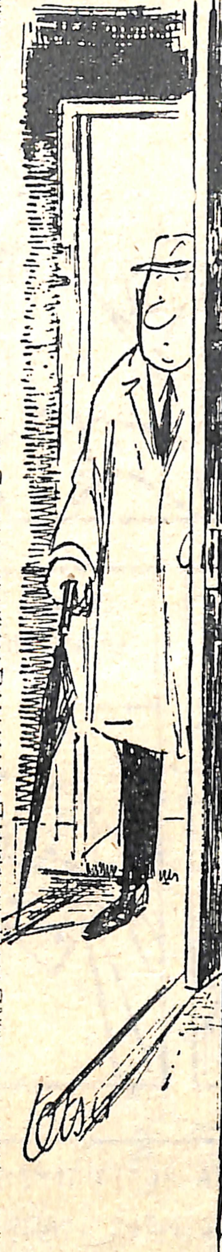
DEVAMI VAR

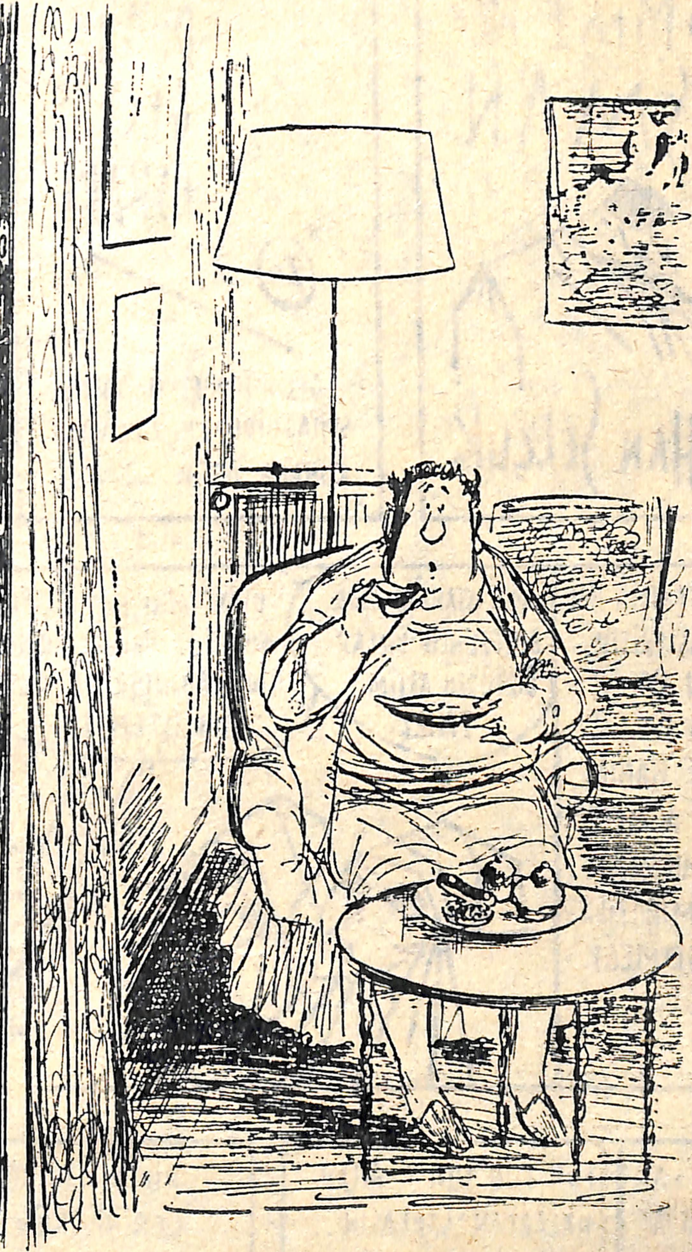


Dünya Karikatürleri



—ÇABUK MATMAZEL, GÖMLEĞİNİ MASANIN GÖZÜNE SAK A... KİLOTUNU EVRAK DOLABINA KOY VE YERİNE OTUR... KARIM GELİYOR!

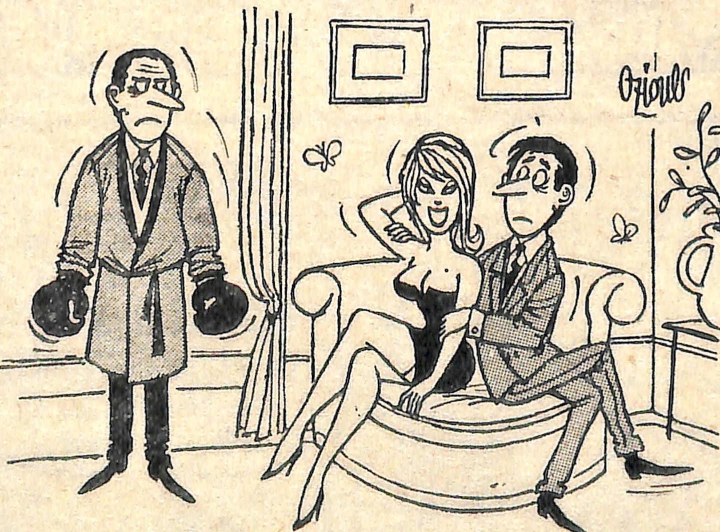




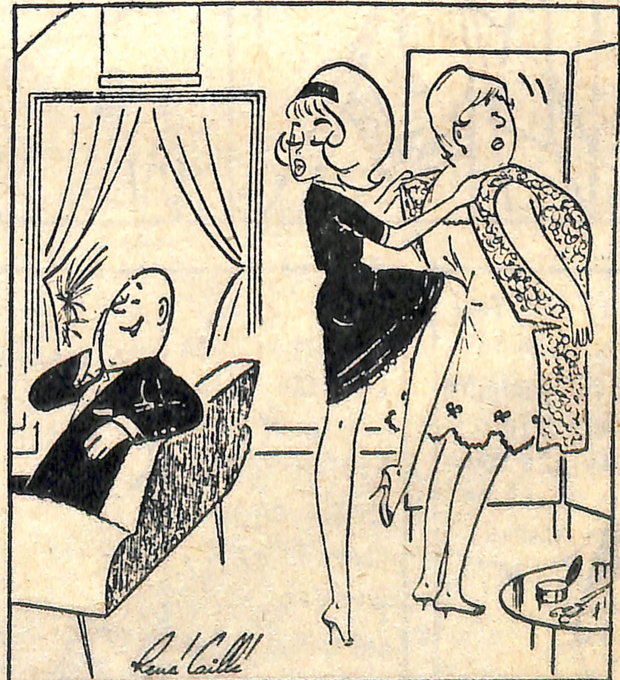
KADIN— EYVAH, SUÇÜSTÜ YAKALANDIM!



BABA ŞEFKATİ!



—SANA SÖYLEDİM, BABAMIN ŞAKASI YOKTUR!



—MAŞALLAH, HANIMEFENDİ GEÇEN PROVADAKİ KADAR ZAYIF DEĞİLLER!

GRAFİKA

Daima dinamiktir!

Her sabah SANA sürülmüş birkaç dilim ekmek yer ve böylece ders günü müddetince kendini daima zinde hisseder.

SANA'yı, taze ve tadı nefis olduğu için sever.

SANA'da bulunan vitamin ve kalori hastalıklara karşı mukavemetini artırır ve gelişme zamanındaki güçlükleri yokeder.



Ağıza tat, vücuda sıhhat!

İlâncılık - 3053 - 60 S.217

Bir Rüzgâr Esti...

ŞIIRLER

YUSUF ZİYA ORTAÇ

Yusuf Ziya Ortaç, gençliğinde yazdığı bütün şiirleri sıkı bir süzgeçten geçirdikten sonra hepsini bir araya topladı.

Yusuf Ziya Ortaç, bu gençlik şiirlerine aruz veznile yazdığı siirleri de ekledi.

Yusuf Ziya Ortaç, bu kitaba, son aylarda yazdığı ve hiç bir yerde neşretmediği en yeni şiirlerini de koydu.

Yusuf Ziya Ortaç'ın "Binnaz„ isimli üç perdelik manzum piyesi de bu cildin içindedir.

Pek yakında çıkıyor. Fiatı 5 lira. Siparişlerinizi şimdiden yapınız. Satış merkezi:
Akbaba yayınevi - İstanbul

AK. 61



TWIST